የፈጣሪ ስሞች
(שם האלוהים)

"የፈጣሪ ስሞች" ተብላ በፓስተር ኮከብ ገዳሙ የቀረበችው መጽሐፍ የኤሎሂምን እውነተኛ ስሙን፣ ባህርይውን፣ ማንነቱን፣ ሁሉን ቻይነቱን ፣ ዘላለማዊነቱን፣ የበላይነቱንና ወዘተ እንድረዳ የምታደርግ ጥሩ መጽሐፍ ናት። ሁላችንም እንደምናውቀው የፈጣሪያችን ስም በመጀመሪያ የተጻፈው በዕብራይስጥ ቋንቋ ስለሆነ ይህች መጽሐፍ የስሙን ትክክለኛ ትርጉም ለማወቅ የምትጠቅም በአይነቷ የመጀመሪያ የሆነች ግሩም መጽሐፍ ናት። በኤሎሂም ፈቃድ እስራኤል አገር የምኖር የዕብራይስጥ ቋንቋ ተናጋሪና የጌታ አገልጋይ እንደመሆኔ መጠን የመጽሀፏን ጠቃሚነት በግልፅ ተረድቻለሁ። ይህን መጽሐፍ የሚያነብ ሁሉ ጥልቅ የሆነ የመጽሐፍ ቅዱስ ዕውቀት እንደሚያገኝ እርግጥኛ ነኝ። በተለይም የቃሉ አገልጋዮች የሆን ሁሉ፤ ለአገልግሎታችን መሳካት ታላቅ አስተዋፅዖ ያላት ድንቅ መጽሀፍ ስለሆነች፣ ሁላችሁም እንድታነቧት አበረታታለሁ። ይህን መጽሀፍ በብዙ መስዋዕትነት አዘጋጅቶ ያቀረበልንን ፓስተር ኮከብን ጌታ ይባርክህ ለማለት እወዳለሁ።

"በእኔ ተማምኖአልና አስጥለዋለሁ ስሜንም አውቆአልና እጋርደዋለሁ።" (መዝ.91፥14) የእስራኤል አምላክ ከፅዮን ይባርካችሁ!

ቤኒ ሞገስ
የቁጥቋጦው እሳት ጉባዔ ፓስተር
ሐይፋ እስራኤል

"የኤሎሂምን ስም" ማወቅ ለሕይወታችን ታላቅ አስተዋጽዖ አለው። ዳንኤል 11፥32 ላይ " ነገር ግን አምላካቸውን የሚያውቁ ሕዝብ ይበረታሉ፥ ያደርጋሉም" ይላል። በዚህ ክፉ ዘመን በታማኝነት መቆም የሚያስችለንን አምላካችንን ማወቂያ፤ ብሉም

በእርሱ በርትተን ሲሥራ ከሚያዘጋጀን መንገዶች ዋነኛው የኤሉሂምን ስም ጠንቅቆ ማወቅ ነው። የእምነት አባቶች ኤሉሂምን በተለያዩ ስሞች የጠሩበትን ምክንያቶች ስንመለከት፣ ባህርይውንና ስራውን በማወቃቸው መሆኑን እንገነዘባለን።

የኤሉሂምን አምላክነት፣ ገዥነት፣ ባለስልጣንነት፣ ኃያልነት፣ ሁሉን ቻይነት፣ ሁሉንአዋቂነት፣ የበላይነት፣ ወዘተ ... ከስሞቹ እንረዳለን። በጊዜውም አለጊዜውም በሕይወታችን በኤሉሂም መታመን እንድንችል ከሚያስችለን ነገር አንዱ ስሙን ማወቅ ነው። መዝሙር 9፥10 "ስምህን የሚያውቁ ሁሉ በአንተ ይታመናሉ፥ አቤቱ፥ የሚሹህን አትተዋቸውምና።" በማለት በስሙ እንድንታመን ያስተምረናል።

የኤሉሂምን ስም እንዳሳቸው በሚተረጉሙት ባሁኑ ዘመን፣ ይህ መጽሐፍ አጠር ባለ መልኩ ፈር የሚያሲዝና የስሙን ትርጉም በትክክል የሚያስረዳ ሲሆን፤ ስለ አምላካችንም በደበልጥ ለማወቅ የሚያበረታታንና የሚያነሳሳን ግሩም መጽሐፍ ነው። ዮሐንስ 17፥6 "ከዓለም ለሰጠኸኝ ሰዎች ስምህን ገለጥሁላቸው። የአንተ ነበሩ ለእኔም ሰጠሃቸው፤" በማለት ጌታችንና መድኃኒታችን የሱዓ የገለጠልን ስም በቂ በሆነ ሁኔታ የሚገልጥልንና የሚያስጨብጠን መጽሐፍ ነው። በብዙ ድካምና ጥረት አዘጋጅቶ ያቀረበልንን ፓስተር ከኩበን ጌታ ይባርከው በማለት መጽሀፉ እንዲነበብ በጣም አበረታታለሁ።

ተሾመ መለሰ
ኢየሩሳሌም እስራኤል

መጽሐፍ ቅዱስ ስለፈጣሪያችን ስም ከሚለው ውስጥ ጥቂቶችን እነሆ!

"አንተ በማደሪያህ በሰማይ ስማ የምድርም አሕዛብ ሁሉ **ስምህን** ያውቁ ዘንድ እንደ ሕዝብህም እንደ እስራኤል ይፈሩህ ዘንድ፥ በዚህም በሠራሁት ቤት ስምህ እንደተጠራ ያውቁ ዘንድ፥ እንግዳው የሚለምንህን ሁሉ አድርግ።" 1 ነገሥት 8:43

"**ስምህን** የሚያውቁ ሁሉ በአንተ ይታመናሉ፥ አቤቱ፥ የሚሹህን አትተዋቸውምና።" መዝ. 9:10

"**ስምህን** ለወንድሞቼ እነግራቸዋለሁ፥ በጉባኤም መካከል አመሰግንሃለሁ።" መዝ. 22:22

"ግሩምና ቅዱስ ነውና ሁሉ ታላቅ **ስምህን** ያመስግኑ።" መዝ. 99:3

"አቤቱ፥ አሕዛብ **ስምህን**፥ ነገሥታትም ሁሉ ክብርህን ይፈራሉ" መዝ. 102:15

"የያህዌ ድምፅ ከተማይቱን ይጠራታል **ስምህን** መፍራት ጥበብ ነው የመቅሠፍትን በትር፥ እርሱንም ያዘጋጀ ማን እንደ ሆነ ስሙ።" ሚክያስ 6:9

"ከዓለም ለሰጠኸኝ ሰዎች **ስምህን** ገለጥሁላቸው" ዮሐ. 17:7

"ስለዚህም ምክንያት። ስምህን ለወንድሞቼ አነግራቸዋለሁ በማኅበርም መካከል በዜማ አመሰግንሃለሁ፤ ደግሞም፦ እኔ በእርሱ እታመናለሁ፤ ደግሞም፦ እነሆኝ እኔን እግዚአብሔር የሰጠኝንም ልጆች ሲል ወንድሞች ብሎ ሊጠራቸው አያፍርም።" ዕብ. 2:13

"ሁሉን የምትገዛ ጌታ አምላክ ሆይ፥
ሥራህ ታላቅና ድንቅ ነው፤ የአሕዛብ
ንጉሥ ሆይ፥ መንገድህ ጻድቅና
እውነተኛ ነው፤ ጌታ ሆይ፥
የማይፈራህና ስምህን የማያከብር ማን
ነው? አንተ ብቻ ቅዱስ ነህና፥
የጽድቅም ሥራህ ስለ ተገለጠ አሕዛብ
ሁሉ ይመጣሉ በፊትህም ይሰግዳሉ
እያሉ የእግዚአብሔርን ባሪያ የሙሴን
ቅኔና የበጉን ቅኔ ይዘምራሉ።"
ራእይ 15: 3-4

የፈጣሪ ስሞች
(שם האלוהים)

ኮከብ ገዳሙ

HOUSE OF ISRAEL
INTERNATIONAL MINISTRIES, INC
P.O.BOX 461262
AURORA, CO 80046
USA
www.hoisrael.org
hoisrael@hotmail.com
kogedamu@gmail.com
720-987-9951

የፈጣሪ ስሞች (שם האלוהים)

በኮከብ ገዳሙ

የደራሲው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው።
ዩናይትድ ስቴትስ ኦፍ አሜሪካ

THE NAMES OF CREATOR

By Kokeb Gedamu

All right reserved
United States of America © 2011

All scriptures quotations are from the Bible
In Amharic @ United Bible Societies 1962
IYESUSE.COM or IOTA @2008
And Hebrew Bible

DEDICATION

This book is dedicated to my dear mother and sister in the Lord Jane White and Nancy Vencil, who are devoted to the Gospel of *Yeshua* (Jesus Christ) and to the lost souls. I am grateful that the Lord used them to publish this book and to distribute it to the Beta Yisrael and Ethiopians believers.

May God bless you abundantly from Zion.

"God is not unjust; he will not forget your work and the love you have shown him as you have helped his people and continue to help them." Hebrews 6:10

"የፈጣሪ ስሞች" የተባለውን መጽሐፍ እጅግ ለምንወዳቸውና ሕይወታቸውን ለወንጌል ስራ አሳልፈው ለሰጡት በጌታ እህቶቻችን ለሆኑት ለእናት ጄኒ ዋይትና ለእህት ናንሲ ቬንስል ስናበረክት በታላቅ ደስታና አክብሮት ነው። ይልቁንም ይህ መጽሐፍ ታትሞ ለኢትዮጵያውያን ወገኖቼና ለቤተ እስራኤላውያን እንዲደርስ ላደረጉት ከፍተኛ አስተዋጽዖ ታላቅ ምስጋናን በማቅረብ ጌታ ከጽዮን ይባርካችሁ በማለት ቡራኬየን አስተላልፋለሁ።

"ኤሎሂም፥ ቅዱሳንን ስላገለገላችሁ እስከ አሁንም ስለምታገለግሉአቸው፥ ያደረጋችሁትን ሥራ ለስሙም ያሳያችሁትን ፍቅር ይረሳ ዘንድ ዓመፀኛ አይደለምና።"
ዕብራውያን 6: 10

ምስጋና

ከሁሉ አስቀድሜ በዘላለማዊ ፍቅር ወዶኝ፥ በልጁ በጌታ እየሱስ(የሹዓ) አማካኝነት ከሞት ወደ ሕይወት፤ ከጨለማ ወደ ብርሃን፥ ከውድቀት ወደ መነሳት፥ ከመሸነፍ ወደ ማሸነፍ ሕይወት አምጥቶ አገልጋዩ እሆን ዘንድ፤ ለክብሩ ወንጌል ስመረጠኝና ታላቅ ስሙን እረዳ ዘንድ ማስተዋል ለሰጠኝ፤ ለተቤዠኝ ጌታዩ ከፍ ያለ ምስጋናየን አቀርባለሁ። በመንፈስ ቅዱስ ቀብቶ የሰይጣንን ስራ በማፍረስና የገሃነብን ደጆች በመዝጋት ነፍሳት በጌታ እየሱስ ደም ይዋጁ ዘንድ መጠቀሚያ ዕቃው ስላደረገኝ ምስጋና ይብዛለት።

በፍቅሯ በጸሎቷ በምክሯና ባልተቆጠበ ድጋፏ ከጎኔ በመቆም በማንኛውም ሁኔታ በመውደቅ በመነሳት፤ በማጣት በማግኘት፤ በሃዘን በደስታ ሳለፋት ሃያ ስድስት አመታት አብራኝ ለቆመችው ለውድ ባለቤቴ ምናሉ(ሕይወት) ገዳሙ ከልብ የመነጨ ምስጋናየን በማቅረብ እወድሻለሁ ሕይወትየ።

ባለፍንባቸው የስደት አገሮችና በተስፋይቱ ምድር ለወለድናቸው ውድ ልጆቻችን ለምህረት(ሩሃማ)፥ አቤኔዜር (ኤቢ)ና ለጽዮና(ጺ) ከልብ የመነጨ ምጋናየን በማቅረብ እወዳችኋለሁ። የእናትና የአባታችሁን ፈለግ በመከተል ጌታን እንደምታገለግሉ እርግጠኛ ነኝ። ጌታ ይባርካችሁ

መጽሐፉን በማንበብ እርማትና አስተያየት የሰጡኝን ወንድሞቸን ፓስተር ብንያም ሞገስን ከሃይፋ እስራኤል፤ ወንድም ተሾመ መለሰን ከኢየሩሳሌም እስራኤልና ወንድም ዘውዱ መንግስቴን ከዴንበር አሜሪካ ከልብ በማመስገን ጌታ ይባርካችሁ በማለት አመሰግናለሁ።

እኔና ቤተሰቤ በዴንበር ከተማ ያልጠበቅነው ሁኔታ ገጥሞን በደረሰብን ግፍ እንዳንወድቅ፤ በጸሎትና በምክር በገንዘብ ድጋፍና ዕርዳታ አብረውን በመቆም አገልግሎታችን እንዲቀጥል ላደረጉት **ለዴንበር ከተማ አጋፔ ወንጌላዊት ቤተ ክርስቲያን ምእመናን** ከልብ የሆነ ምስጋና ከማቅረቤም በላይ፤ ለእውነት የቆማችሁ የእምነት ጀግኖች ናችሁና እንኳን ደስ አላችሁ በማለት፤ ፍቅራችሁና መስዋዕትነታችሁ በእኔና በቤተሰቤ ሕያው ሆኖ ይኖራል። ከሁሉም በላይ ግን በጌታ ዘንድ ዋጋችሁ ከፍ ያለ ነውና ሽልማታችሁን ታገኛላችሁ። እኔና ቤተሰቤ ከልብ እንወዳችኋለን።

የመጽሀፉን ሽፋንና ፎርማት በማድረግ የረዳኝን ወንድሜን ፓስተር መስፍን ማሞን ከልብ በማመስገን ጌታ ይባርክህ እላለሁ

የዮታ ዌብ ሳይት አገልጋዮችን ጌታ ይባርካችሁ በማለት በርቱ በጣም ጠቅማችሁናልና ጌታ ይባርካችሁ በማለት ከፍተኛ ምስጋናየን አቀርብላችኋለሁ። (iyesus.com or IOTA)

በመጨረሻም እስካሁን ድረስ ጌታዩ የሰጠኝን የወንጌል አደራ እቀጠል ዘንድ በተለያየ ሁኔታ በታማኝነት አብራችሁን ለቆማችሁ ሁሉ፤ ጌታ ይባርካችሁ በማለት ከፍ ያለ መስጋናየን ሳቀርብ፤ በያላችሁበት ሰላምታየ ይድረሳችሁ። እወዳችኋለሁ።

ሻሎም
ኮከብ ገዳሙ

ማውጫ

ርዕስ ገጽ

መግቢያ

1. የፈጣሪያችን ማንነት 1

2. ቅዱስ ስሙን እንወቅ
   2.1 የስም አስፈላጊነት 9
   2.2 የአምላክን ስም ማወቁ ለምን አስፈለገ? 11
   2.3 የተገለጠባቸው መሠረታዊ ስሞች 13
   2.4 የስሙ ታላቅነት 14

3. የብሉይ ኪዳን ስሞች
   3.1 ኤል 16
   ኤሎሂም 20
   ኤልሻዳይ 22
   ኤልሮኢ 35
   ኤል የላም 39
   ኤል ብሪት 41
   ኤል ጊቦር 45
   ኤል ዔልዮን 49
   3.2 ያህዌ 55
   ያህዌ ያርኤ 61
   ያህዌ ሮፌ 62
   ያህዌ ንሲ 65
   ያህዌ መካዴሽ 67

ያህዌ ፅድቄኑ 69
ያህዌ ሮዒ 71
ያህዌ ሻማ 74
ያህዌ ኤሉሂም 75
ያህዌ ፀባዖት 77
3.3 አዶናይ 80

4. ሥላሴ 85
ሩዋሕ ሃኮዴሽ 90

5. የስሙ ኃይል
5.1 ስሙ ያድናል 93
5.2 ስሙ ይፈውሳል 94
5.3 ስሙ ይታደጋል 95
5.4 እንደ ስሙ ይሠራል 96

6. እውነተኛ ስሙን እንቀድስ 98
6.1 ስሙን አውቆ መለማመድ 99
6.2 በስሙ ኃይል መዋጋት 100
6.3 በስሙ ኃይል ማሸነፍ 102

7. ስሙን በእምነት ተናገረው 105
7.1 ትቀበላለህ 106
7.2 ድል ታገኛለህ 107
7.3 ትፈወሳለህ 108
7.4 ትድናለህ 109

መግቢያ

ይህን መጽሐፍ ለመፃፍ ያነሳሳኝ ዋነኛው ነገር ቢኖር የአምላካችንን ስም በትክክል ለማስረዳት የሚችሉ በአማርኛ ቋንቋ የተዘጋጁ ጽሑፎች ብዙ ስለ ሌሉን ነው:: የአንድን ነገር ማንነትም ሆነ ምንነት ለማወቅና ለመረዳት ስም በጣም አስፈላጊና የነገር ሁሉ ቁልፍ ነው። ይልቁንም የእምነታችን ጀማሪና ፈጻሚ የሆነውን የፈጣሪያችንን ስም ማወቁ እጅግ ከማስፈለጉም በላይ፥ ከስሙ የሚገኘውን ኃይል ለመጠቀምና ጠላትን ለማሸነፍ በጣም ይረዳል።

አማርኛችን ከጥንት ቀደምት ቋንቋዎች ውስጥ አንዱ ቢሆንም፥ እንደ ዕብራይስጡና የግሪክ ቋንቋዎች ለአንዳንድ አሻሚ ቃላት ሰፋ ያሉ ትንታኔዎችን የመስጠት አቅሙ ውስን ነው። ስለዚህ የፈጣሪ ስሞች ከነሙሉ ትርጉማቸው ስላልተብራሩልን እውቀታችንን በጣም ውስን እንዲሆን አድርጓል።

ለምሳሌ ብዙ ጊዜ አምላካችንን የምንጠራበት የተለምዶ ስም "እግዚአብሔር" የሚለው ቃል ነው። ቃሉ የተወሰደው ከግዕዝ ሲሆን ትርጉሙም "እግዚ" የሚለው ጌታ ማለት ሲሆን "ብሔር" የሚለው ደግሞ አገር ማለት ነው። ስለዚህ እግዚአብሔር ለሚለው የሚሰጠው ትርጉም የአገር ጌታ የሚለው አጭርና ጠባብ ትርጉም ይሆናል። ከምንጩ ከዕብራይስጡ ቋንቋ ጋር ስናነፃፅረው ይህ ትርጉም በጣም አናሳ ስም ከመሆኑም በላይ የኃያሉንና የመለኮታዊውን ፈጣሪ ባሕርይ ያሳንስብናል። ሌላው ቀርቶ ከአምላካችን ከተለየው ባሕርይውና ተግባሩ ጋር የተያያዙ በጣም ብዙ ስሞች ሲኖሩት፤ አማርኛችን ግን ሁሉንም እግዚአብሔር ብሎ ስለሚጠራቸው በቀላሉ ያደናግረናል። ለምሳሌ እንደ ያህዌ፥ ኤሉሂም፥ ኤልሻዳይ፥ ኤል ኤልዮን፥ ኤልጊቦር የመሳሰሉትን ሁሉ በአንድ ትርጉም የአገር ጌታ እግዚአብሔር በሚለው ስም የተጠቃለሉ ሆነው ተቀምጠዋል።

የፈጣሪን ስም በትክክል አለመረዳትና አለማወቁ ከበረከት ይልቅ ዕርግማንን ስለሚያመጣ በኤሎሂም ስም ላይ በጣም ጥንቃቄ ማድረግ አስፈላጊ ነው። ስሙን በትክክለኛው ሰዓትና ጊዜ በመጥራት ሰማያዊ መገለጦችንና ራዕዮችን ማግኘት እንደምንችል ቃሉ ያረጋግጥልናል። ኃጎንነት የሚረዱትና እየሮጡ የሚወጡት የየሱስ ስም ስለሚያቃጥላቸው ነው።

ጌታ የሱስ በዮሐንስ 14፥13 ላይ በስሙ ሁሉን ማድረግ እንደምንችል ነግሮናል። እስራኤላውያን ስንመለከት-ዩብሉይም ሆነ የአዲስ ኪዳን አማኞች፤ የፈጣሪን ስም በትክክል ስለተጠቀሙ ጠላቶቻቸው በፊታቸው መቆም እንዳልቻሉ ከታሪካቸው እንረዳለን። የመጀመሪያዎቹ መሲያኒክ አማኞች ሐዋርያት በየሱስ ስም ብዙ ድንቅና ተአምራት አድርገዋል። ዕውር አብርተዋል፣ አንካሳ አዘልለዋል፣ ለምጻም አንጽተዋል፣ ዲዳን አናግረዋል። የሐዋርያትን ሥራ ስናጠና ይህንኑ እውነት በሰፊው ከምዕራፍ ወደ ምዕራፍ ይተርክልናል። እንግዲህ እኛም የስሙን ኃይል ተረድተን፤ መጠቀም ብንጀምር በመለኮታዊ ሥልጣን መሞላትና መራመድ ተፈቅዶልናል።

የዚህ መጽሐፍ አላማም አማኙን ከእውነተኛው አምላኩ ጋር በስሙ ለማስተዋወቅና በመለኮታዊ ሥልጣን እንዲራመድ ለማገዝ ነው። መፅሐፉን ማንበብ ሲጀምሩ የሰማይ መገለጥ ከስሙ እንዲያገኙ ጸሎቴና ምኞቴ ነው።

ጌታ ወደ ስሙ መገለጥ ሁላችንንም ያሻግረን አሜን!!

ሻሎም
ኮከብ ገዳሙ
መሲያኒክ ራባይ

ኤል ያህዌ ፩

የፈጣሪያችን ማንነት

ስሙን በሰፊው ከማየታችን በፊት የፈጣሪያችንን ባሕርይ አጠቃሎ ባጭሩ ማየቱ የስሙን አጠቃቀም አጉልቶ ያሳየናል። ስሙ ከባሕርይው ጋር የተያያዘ ስለሆነ የባህርይው መገለጥ የስሙን ኃይል ያበራልናል።

1.1 ኤሎሂም ዘላለማዊ በመሆን ሁልጊዜ አለ።

የመጀመሪያው የኦሪት መጽሐፍ ቶራ(ኦሪት) ስለ ኤሎሂም መኖር ጽሑፉን ሲጀምር ማረጋገጫ እንደማያስፈልግ ነው አድርጎ ነው ያስቀመጠልን። "በመጀመሪያ ኤሎሂም ሰማይና ምድርን ፈጠረ..." ዘፍ. 1፥1 በማለት ከሥራው ይጀምርልናል እንጂ ስለ ኤሎሂም መኖር ለማረጋገጥ ሕልውናውን በጥያቄ አይጀምርም። ማንኛውም የጥንት ጽሑፎች እንደ ታልሙድና አዋልድ የመሳሰሉት የአይሁድ ጽሑችም ከዚሁ አሳብ በመነሳት የፍጥረትን ሁኔታ በመተረክ አስተምህሮ ቸውን ይቀጠላሉ እንጂ የፈጣሪን መገኛና ማንነት ለማብራራት አይሞክሩም ። ተፈጥሮ ራሱ የፈጣሪ ን ሕልውና ያስረዳልና ነው።

"ኤሎሂም ግን ለዘላለም ይኖራል፥ ዙፋኑንም ለመፍረድ አዘጋጀ" መዝ. 9፥7

"ኤሎሂም ለዘላለም ይነግሣል አሕዛብ ከምድሩ ይጠፋሉ።" መዝ.10፥16

"አምላክ ሆይ፥ ዙፋንህ ለዘላለም ነው የመንግሥትህ በትር የቅንነት በትር ነው።" መዝ.45 ፥6

"ለዘላለም የሚኖር ስሙም ቅዱስ የሆነ፥ ከፍ ያለው ልዑል እንዲህ ይላል። የተዋረዱትን ሰዎች መንፈስ ሕያው አደርግ ዘንድ፥ የተቀጠቀጠውንም ልብ ሕያው አደርግ ዘንድ፥ የተቀጠቀጠና የተዋረደ መንፈስ ካለው ጋር በከፍታና በተቀደሰ ስፍራ እቀመጣለሁ።" ኢሳ. 57፥15

1.2 ኤሎሂም አንድ(ኤሃድ) ነው።

በአይሁድ እምነት የመጀመሪያውና ቀዳሚው ጸሎት (ሽማ) በመባል የሚታወቀው በቀን ሁለት ጊዜ የሚጸለየው ጸሎትና አዋጅ ነው። በዘዳግም 6፥4 ላይ የሚገኘው "እስራኤል ሆይ፥ ስማ(ሽማ) አምላካችን እግዚአብሔር (ኤሎሂም)አንድ(ኤሃድ) እግዚአብሔር(ኤሎሂም) ነው" የሚለው ነው። በዚህ አዋጅ ውስጥ አምስት ሐሳቦችን እንጨብጣለን።

- አንድ አምላክ ብቻ መኖሩን
- ብቻውን ያለረዳት ሁሉን ማስገኘቱን
- ያልተከፋፈለ እንደ ጋራ፣ ብቸኛ፣ ሙሉ የሆነ መለኮታዊ ባሕርይ የያዘ ነው
- አካል አለው ብንልም እንኳን ለሰው አእምሮ በሚገባ ቋንቋ እንጂ እርሱ መንፈስ ነው።

- በአምላክነትና በፈጣሪነት ሊመለክና ሊሰገድለት የሚገባ እርሱ ብቻ መሆኑን ከዮቅሱ እንረዳለን።

1.3 ኤሎሂም የሁሉ ነገር ፈጣሪ ነው

ማንኛውም የሚታየውም ሆነ የማይታየው ነገር የተፈጠረው በኤሎሂም ብቻ ነው። የአይሁድ እምነት ክፉም ሆነ ደግ ፣ ጨለማ ሆነ ብርሃን፣ ሞት ሆነ ሕይወት የተፈጠረው በኤሎሂም ብቻ እንደሆነ አስረግጦ ያምናል። ነቢዩ ኢሳይያስ እንደገለጸው ኤሎሂም የሁሉ መነሻ ነው።

"እኔ እግዚአብሔር(ያህዌ) ነኝ ከእኔም ሌላ ማንም የለም ከእኔም በቀር አምላክ የለም በፀሐይ መውጫና በምዕራብ ያሉ ከእኔ በቀር ማንም ሌላ እንደሌለ ያውቁ ዘንድ አስታጠቅሁህ፥ አንተ ግን አላወቅኸኝም እኔ እግዚአብ ሔር (ያህዌ) ነኝ፥ ከእኔም ሌላ ማንም የለም። ብርሃንን ሠራሁ፥ ጨለማውንም ፈጠርሁ ደኅንነትን አሠራለሁ፥ ክፋትንም እፈጥራለሁ እነዚህን ሁሉ ያደረግሁ እግዚአብ ሔር(ያህዌ) እኔ ነኝ።" ኢሳይያስ 45፥5-7

አዲስ ኪዳንም ቢሆን የነገር ሁሉ መነሻ ኤሎሂም እንደሆነ ያረጋግጥልናል።

"ለእኛስ ነገር ሁሉ ከእርሱ የሆነ እኛም ለእርሱ የሆንን አንድ አምላክ አብ አለን፥ ነገር ሁሉም በእርሱ በኩል የሆነ እኛም በእርሱ በኩል የሆንን አንድ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አለን።" 1ቆሮንቶስ 8፥6

1.4 ኤሎሂም ጾታ የለውም

ኤሎሂም የጾታ ፈጣሪ ነው እንጂ ጾታ የለውም። እርግጥ ነው ውስን ለሆነው ለሰው አእምሮ እንዲገባው ያህል በወንድ ጾታ (በተባእታይ) እንገልጸዋለን።ይሁን እንጅ የሁሉ ሃይማኖት መነሻ የሆነው ይሁዲነት ኤሎሂምን በጾታ የሚገልጽበት የዕብራይስጥ ቃላት የለውም። ማደሪያውን "ሸኺና" ለሚለው በሴት ጾታ (በአንስታይ) ከመግለጽ በስተቀር፣ ኤሎሂምን በጾታ አይገልጠውም።

1.5 ኤሎሂም ምሉዕ በኩለሄ ነው (God is Omnipresent)

ኤሎሂም በአንድ ጊዜ በሁሉም ቦታ ይገኛል። ቦታና ጊዜ ሁኔታ የማይወስነው ምሉዕ በኩለሄ ነው። ለአይሁድም ሆነ አይሁድ ላልሆነው ሁሉ ፈጣሪና ገዢ በመሆን ስፍራ ሳይወስነው ዘላለም ይኖራል።

> "እውቀትህ ከእኔ ይልቅ ተደነቀች በረታች፥ ወደ እርስዋም ለመድረስ አልችልም። ከመንፈስህ ወዴት እሄዳለሁ? ከፊትህስ ወዴት እሸሻለሁ? ወደ ሰማይ ብወጣ፥ አንተ በዚያ አለህ። ወደሲኦልም ብወርድ፥ በዚያ አለህ። እንደ ንስር የንጋትን ክንፍ ብወስድ፥ እስከ ባሕር መጨረሻም ብበርር፥ በዚያ እጅህ ትመራኛለች፥ ቀኝህም ትይዘኛለች። በውኑ ጨለማ ትሸፍነኛለች ብል፥ ሌሊት በዙሪያዬ ብርሃን ትሆናለች ጨለማ በአንተ ዘንድ አይጨልምምና፥ ሌሊትም እንደ ቀን ታበራለችና እንደ ጨለማዋ እንዲሁ ብርሃንዋ ነው። እቤቴ፥ አንተ ኵላሊቴን ፈጥረሃልና፥ በእናቴም ሆድ ሰውረኸኛል።" መዝ.139፥6-13

1.6 ኤሎሂም ሁሉን ይችላል (God is Omnipotent)

ኤሎሂም ማንኛውንም ነገር ማድረግ ይችላል። ስለዚህ ነው ለሰው ልጅ የራሱ ፈቃድና አሳብ እንዲኖረው አድርጎ የፈጠረው በሰማይም ሆነ ከሰማይ በታች ኤሎሂምን የሚቋቋምና የሚገዳደር ኃይል የለም ። እምላካችን ብቻውን ከሁሉ በላይ ነው።

> "የኤሎሂምን ጥልቅ ነገር ልትመረምር ትችላለህን? ወይስ ሁሉን የሚችል አምላክ ፈጽመህ ልትመረምር ትችላለህን?" ኢዮብ11፥7

1.7 ኤሎሂም ሁሉን ያውቃል። (God is Omniscient)

ኤሎሂም ያለፈውን፣ ያለውንና የሚመጣውን ሁሉ ያውቃል። የሰውን የልቡና አሳብና እርምጃ ገና ይሆን ያውቃል። ሁሉ ነገር በእርሱ ዘንድ የተገለጠና የተራቆተ ነው።

> "እኛን በሚቆጣጠር በእርሱ ዓይኖቹ ፊት ሁሉ ነገር የተራቆተና የተገለጠ ነው እንጂ፥ በእርሱ ፊት የተሰወረ ፍጥረት የለም።" ነብራውያን 4፥13

1.8 ኤሎሂም ዘላለማዊ ነው (God is Eternal)

ኤሎሂም ጅማሬና ፍጻሜ የለውም። ሁልጊዜ ያለመለወጥና ያለመናወጥ የሚኖር መለኮት ነው። ሙሴ በቁጥቋጦው

እሳት ስሙን በጠየቀ ጊዜ ኤሎሂም ያለና የሚኖር ወይም *(ኤሀየ አሸር ኤሀየ) እኔ እኔ ነኝ በማለት ነው የገለጠለት።*

"ሙሴም ኤሎሂምን፦ እነሆ፥ እኔ ወደ እስራኤል ልጆች በመጣሁ ጊዜ። የአባቶቻችሁ አምላክ ወደ እናንተ ላከኝ ባልሁም ጊዜ። ስሙስ ማን ነው? ባሉኝ ጊዜ፥ ምን እላቸ ዋለሁ? አለው። ኤሎሂምም ሙሴን፦ <<ያለና የሚኖር >> እኔ ነኝ አለው እንዲህ ለእስራኤል ልጆች። <<ያለና የሚኖር>> ወደ እናንተ ላከኝ ትላለህ አለው።" ዘጸ. 3፥13-14

1.9 ኤሎሂም ፈራጅና መሃሪ ነው (God is both Just and Merciful)

ኤሎሂም ምህረት የተሞላ አምላክ ቢሆንም ጽድቅን የተሞላ እውነተኛ ፈራጅና ዳኛ ነው። ያለ አድልኦ ይበይናል። ፍርድ ለሚገባው ደግሞ እውነተኛ ፍርድን ይሰጣል።

"ነገር ግን ለድሆች በጽድቅ ይፈርዳል፥ ለምድርም የዋሆች በቅንነት ይበይናል በአፉም በትር ምድርን ይመታል፥ በከንፈሩም እስትንፋስ ክፉዎችን ይገድላል።" ኢሳይያስ 11፥4

1.10 ኤሎሂም ቅዱስ ፍጹም ነው (God Is Holy & Perfect)

በታናኽ ወይም በብሉይ ኪዳን መጻሕፍት በጣም የታወቀው የኤሎሂም መጠሪያ ስሙ "ሃካዶሽ ባርሁ " (የተቀደሰው

እርሱ ብሩክ ነው) በመባል ነው። በማንኛውም የየዕለት ጸሎት የካህናት ሥራ ቅዱስ ስሙን መጥራት ብቻ ሳይሆን በአካላቸውና በደረታቸው ልብስ "ቅድስና ለኤሎሂም" የሚል ጽሑፍ ያደርጉ ነበር። ቅድስና ለሰው ሳይሆን ለኤሎሂም ነው። ዘጸአት 28፥36/ 39፥30

ቅድስና የምርጫ ጉዳይ ሳይሆን የፈጣሪ የማይለወጥ መለኮታዊ ትእዛዝ ነው። ልናገኘው የምንችለው ጉዳይ አይደለም። ዘሌዋውያን 11፥44- 45/1ኛ የጴጥሮስ 1፥15-16

1.11 ኤሎሂም አባታችን ነው (God is our Father)

በአይሁዳውያን እምነት ኤሎሂም የእየሱስ አባት አይደለም ብለው ያምናሉ። ይሁን እንጂ በታልሙድ እንደተጻፈው ኤሎሂም የሁሉ አባት ነው በማለት ያስተምራሉ። ክርስትናም በዚህ አሳብ ቢስማማም ቅሉ፤ የዓለም አዳኝ ሆኖ በመንፈስ ቅዱስ የተወለደው እየሱስ የሕያው ኤሎሂም አንድያ ልጅ መሆኑን አስረግጦ ያምናል።

"የርኅራኄ አባት የመጽናናትም ሁሉ
አምላክ የሆነ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ
አምላክና አባት ይባረክ"
2 ቆሮንቶስ 1፥3

የሀዋ ፪
ኤል

ቅዱስ ስሙን እንወቅ

2.1 የስም አስፈላጊነት

እንደ አውሮፓውያን አቆጣጠር በአስራ ዘጠኝ ዘጠና ዓ.ም የመጀመሪያ ልጃችንን ጌታ በካርቱም ከተማ ሱዳን ውስጥ ሲሰጠን ማን እንበላት በሚል እኔና ባለቤቴ ሕይወት የነበረንን ጭንቀት እስታውሳለሁ። ምክንያቱም ልጃችን ከተወለደችበት ጊዜ ጀምራ ምድሯን እስከምትለቅበት ጊዜ ድረስ የምትጠራበትና የምትታወቅበት የማንነቷና የግቧ መድረሻ በመሆኑ ነው። ስለዚህ ብዙ ተጨንቅን ብዙ ሰዎችንም አማከርን። በመጨረሻም ምሕረት ወይም በዕብራይስጥ (ሩሃማ) ብለን ሰየምናት። ምክንያቱም የተወለደችው የስቅለት ቀን ስለነበረና የጌታን ምሕረት የምናስታውስበትና የተቀበልንበት ቀን ስለነበረ ነው። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ፍጥረት በሙሉ በየቀኑ ይጠራታል። እርሷም ስሟ መሆኑን ስላወቀች በምትጠራበት ጊዜ ሁሉ ምላሽ ትሰጣለች።

መጽሐፍ ቅዱስን ስናጠና ለፍጥረት ሁሉ በመጀመሪያ ስም እንዲያወጣ ሥልጣን የተሰጠው ለመጀመሪያው ሰው ለአዳም ነበር። ዘፍ.2፥18- አዳም በመገለጥና ከጌታ በተቀበለው እውቀት ለእንስሳት ሁሉ ያወጣላቸው ስም ለዘላለም መጠሪያቸው ሆኖ

ይኖራል። ስለዚህ ስም በዘፈቀደ የሚወጣና የሚሰጥ ሳይሆን መለኮታዊ ምሪትና እውቀት የሚያስፈልገው ነው።

እንዲያውም መጽሐፍ ቅዱስን ጠለቅ ብለን ማጠናት ስንጀምር፤ ስም ከፈጣሪ በረከትና ፍርድ ጋር የተያያዘ ለመሆኑ ብዙ ማስረጃ አለን። ለምሳሌም የአንዳንዶችን ስም እንዲቀየር አድርጓል።

አብራምን ወደ አብርሃም፣ ሦራን ወደ ሣራ፣ ያእዕቆብን ወደ እስራኤል በመቀየር ስማቸውን አስተካክሏል።

የትንቢተ ሆሴዕን መፅሐፍ ስናጠና ደግሞ ኤሎሂም ራሱ ለሚወለዱት ልጆች ስም በማውጣት ከእስራኤል ጋር ያለውን ግን ኙነትና የሚደርስባቸውን ፍርድ በነቢዩ ልጆች ስም ገልጦላቸዋል ለምሳሌ፡-

- የመጀመሪያ ልጁን ኢይዝራኤል በሰው ምክንያቱም ከእስራ ኤል መንግስትን እሽራለሁና ብሎታል።
- ሁለተኛዋን ሎሩሃማ በላት ምህረትን አላደርግላትምና።
- ሦስተኛዋን ሎአሚ በላት ሕዝቤ አይደለችምና።

የሚያስገርመው ነገር ቢኖር ፤ ከታሪኩ እንደምንረዳው ከነዚህ ልጆች በኋላ እስራኤል የደረሰባት እንደ ልጆች ስም ትርጉም መሆኑ ነው። ስለዚህ ስም ማውጣት በጣም ጥንቃቄ የሚጠይቅና ትኩረት የሚያስፈልገው መሆኑን በሚገባ መጽሐፍ ቅዱሳችን ያስረዳናል።

እንግዲህ ለሰው ልጅ ስም ይህን ያህል ጥንቃቄ ካስፈለገ? ለፈጣሪ ስምማ ምን ያህል መጠንቀቅ ይገባን ይሆን? ለምን ይህን እንዳልኩ ምክንያቱን እስኪ በመጠኑ እንዳስሰው።

2.2 የአምላክን ስም ማወቁ ለምን አስፈለገ?

መለኮታዊ ስም በፍጥረት ታሪክ ውስጥ በጣም ትልቅ ቦታ የተሰጠውና አስደናቂ ተአምራት የተሠራበት ነው። በተለይም ከአይሁዳውያን በፊት የነበሩት የእምነት ጀማሪ በሆኑት አባቶችና ቀጥሎም በአይሁዳውያን፤ መለኮታዊ የፈጣሪ ስም ሕይወታቸውን እስከመሰዋት የደረሱበት ጉዳይ ነው። ያዕቆብ ጥንኤል በሚባል ቦታ ሌሊቱን ሙሉ ሲታገል ያደረው ከመለኮታዊው አምላክ ስሙን ለማስቀየርና ማንነቱን ለመለወጥ ነበር። ዘፍ.32፥24። ሙሴ በቁጥቋጦው እሳት ኤሎሂም በተገለጠለት ወቅት የጠየቀው ጥያቄ ቢኖር ማን ላክህ? ቢሉኝ ስምህን ማን ልበላቸው? ነበር ያለው። ዘጸ.3፥13

ጌታችን እየሱስ ለሐዋርያት ጸሎት ባስተማረበት ጊዜ አባታችን ሆይ ስምህ ይቀደስ በማለት ነበር የስሙን አስፈላጊነት በመጀመሪያው ስንኝ ላይ የገለጸላቸው። ስምህ ይቀደስ ሲል የትኛውን ስሙን ማለቱ ይሆን? የዚህን ጥያቄ መልስ እየቆየን የምንገባበት ጉዳይ ቢሆንም፥ የአምላክን ስም ማጥናቱ ለምን እንደሚያስፈልግ 3 ምክንያቶችን ልግለጽ።

<u>የመጀመሪያው ምክንያት ፈጣሪ ራሱን ስሙን እንድናከብረው በጥብቅ አዝዞናል።</u>

በሲና ተራራ ለሙሴ የሕጎች ሁሉ መነሻና መድረሻ የሆነውን አስርቱ ትዕዛዛትን ሲሰጠው፤ ሁለተኛው ትዕዛዝ የሚለው እንዲህ ነው። የኤሎሂምን(אלוהים) የአምላክህን ስም በከንቱ አትጥራ ይል። ምክንያቱን ሲገልጽ በመቀጠል እንዲህ ይላል፥ ኤሎሂም (אלוהים) በከንቱ ስሙን የሚጠራውን ከበደል አያነጻውምና

በማለት ከባድ ማስጠንቀቂያ ይሰጣል። እስኪ አስብ ፈጣሪ ታላቁን ትዕዛዝ ለሕዝቦቹ ሲሰጥ ስሙን ማስቀደሙ የስሙን ታላቅነትና የበላይነት የሚያስገነዝበን አይመስልህምን? ስሙ ከባህርይውና ከማንነቱ ጋር የተያያዘ ስለሆነ ልጆቹና ፍጥረቶቹ ከነሙሉ ክብሩና ኃይሉ እንዲጠሩትና እንዲያከብሩት ይፈልጋል። እኛም የቃል ኪዳን ልጆቹና ፍጥረቶቹ ስለሆን፤ በስሙ ላይ ለምንወስደው ማንኛውም እርምጃ ተጠያቂዎችና ኃላፊነት ያለብን ፍጥረቶች እንደሆን መዘንጋት የለብንም። ስለዚህ እንደ እውነተኛ አማኝ በክንቱ ስሙን እንዳንጠቀምበት ልንፈራና ልንጠነቀቅ ያስፈልገናል።

ሁለተኛው ምክንያት ደግሞ ስሙ ታላቅና ክቡር ስለሆነ ለስሙ ጥንቃቄ በማድረግ ለማምለክና ከፍ ከፍ ለማደረግ ነው።

መቼም እንደ መዝሙረኛው ዳዊት የፈጣሪን ማንነት ተረድቶ ያመለከውና ያከበረው ያለ አይመስለኝም። ዳዊት የአምልኮ ምስጢር የተገለጸለትና ሰማያዊ መዝሙራት የተለቀቁለት ባለ ቅኔ ነው። መዝሙረኛው ስለ ኤሎሂም(אלוהים) ስም ታላቅነት በመዝሙር 8፥1 ላይ ሲናገር "አቤቱ ያህዌ ጌታችን ስምህ በምድር ሁሉ እጅግ ተመሰገነ፥ ምስጋናህም በሰማዮች ላይ ከፍ ከፍ ብሏልና" በማለት የስሙን ታላቅነት ያስገነዝበናል። በመቀጠልም አምላክ ኤሎሂም ሆይ እንደ ስምህ እንዲሁም እስከምድር ዳርቻ ድረስ ምስጋናህ ነው።" ይላል። 48፥10። እንደገናም በ75፥1 ላይ ሲናገር "ኤሎሂም(אלוהים) በይሁዳ ታውቀ ስሙም በእስራኤል ታላቅ ነው" በማለት የስሙን ታላቅነት ያስገነዝበናል። እንግዲህ ጌታን በማወቅ ወደ እውነተኛ አምልኮ መግባት ለሚፈልግ ሁሉ የስሙን ታላቅነትና ክቡርነት ማወቅ ይገባዋል።

በሦስተኛ ደረጃ ደግሞ የያህዌ (יהוה) ስም ታላቅ መጠጊያና መከላከያ በመሆኑ ስሙን ማጥናት ያስፈልገናል።

በምሳሌ.18፥10 ላይ ጥበበኛው ሶሎሞን(ሽሎሞ) ስለ ስሙ መከላከያነትና መጠጊያነት ሲናገር እንዲህ ይላል። "የኤሎሂም (אלוהים) ስም የጸና ግንብ ነው ጻድቅ ወደ እርሱ ሮጦ ከፍ ከፍ ይላል።" በማለት የኤሎሂምን (אלוהים) የስሙን መጠጊያነትና ማምለጫነት ያስገነዝበናል። አስታውስ የስሙ ኃይል የሚሠራው ለጻድቅ ብቻ ነው። ማለትም በጌታ እየሱስ ስም ዳግም ለተወለደና ከኃጢያቱ በደሙ ለታጠበ አማኝ መሆኑን መዘንጋት የለብንም። ስሙ ትርጉም የሚኖረው በእምነት ሲጠራ ብቻ ነው።

እንግዲህ የስሙን ታላቅነትና ክቡርነት ባወቅነውና በተረዳነው መጠን ነው ከፈጣሪ ጋር ያለን ግንኙነት የሚለካው። እርሱም ብቻ አይደለም። የስሙን ኃይል ስናውቅ ብቻ ነው በየቀኑ ለሚገጠምን ማንኛውም ነገር ሁሉ በስሙ ኃይል ለማሸነፍና ለመዋጋት ስሙን የምንጠራው። የስሙን ትርጉም ያወቅነውን ያህል ነው ነፍሳችን ውሃ እንደተጠማች ዋልያ ወደ ፈጣሪ የምትነሳሳውና የምትጠጋው። ስሙን ማወቅ የሕይወት ዋስትና ነው።

2.3 የተገለጠባቸው መሠረታዊ ስሞች

ፈጣሪ ፍጥረትን ካለመኖር ወደ መኖር ካመጣበት ጊዜ ጀምሮ ስሙን ለፍጥረቶቹ በተለያዩ ጊዜያት ከባሕርይውና ከሥራው ጋር በተያያዘ ሁኔታ ገልጧል። ለምሳሌ ለአብርሃም ልጅ የለኝም እርጅቻለሁ ባለበት ወቅት እንደ ኤልሻዳይነቱ እና በሁሉን ቻይነቱ ተገለጠለት። ይስሐቅ ለመስዋዕትነት በቀረበበት ጊዜ ያህዌ ያርኤ ወይም አዘጋጅ ሆኖ ተገለጠለት። ለኢያሱ ያህዌ

ኪ በመሆን ተገልጦ ድልን ሰጠው። ለሙሴ በቁጥቋጦው እሳት ተገልጦ ያለና የነበረ ነኝ በማለት በዘላለማዊነቱ ተገለጠለት። ለጌዲዮን ያህዌ ሻሎም የሰላም ምንጭ በመሆን ተገልጧል። በሽታ በበዛበት ወቅት ያህዌ ሮፌ ፈዋሽ ሆኖ ተገልጧል። ሕዝቅኤል በባቢሎን ተሰዶ ብቻየን ሆንኩ ባለበት ወቅት ያህዌ ሻማ እዚያም አለሁ በማለት ተገልጧል። ገዢነትና ባለቤትነቱን ሲገልፅ አዶናይ በመሆን ተገልጧል።

ከላይ ለመግለፅ እንደሞከርኩት ስሙ ከባሕርይውና ከማንነቱ ጋር የተያያዘ ስለሆነ፤ ባወቅነው መጠን ነው በእምነታችን ላይ የስሙ ኃይል በሕይወታችን ጉልበት የሚኖረው።

2.4 የስሙ ታላቅነት

በጣም ልንጠነቀቅና ልናስተውል የሚገባው የአምላክን ስም ስናጠና፥ ስሞቹ ልክ ለፍጡር እንደምንሰጠው ዓይነት ስም አለመሆኑን ነው። አብዛኛዎቹ የአምላክ ስሞች የማዕረግ መጠሪያዎችና ከማንነቱ ጋር የተያያዙ ልንጠቀምባቸው የተሰጡን ናቸው። ደካማ የሆነው ፍጡር በጠባብ እውቀቱ ያወጣውና የሰየመው ስም አይደለም። ራሱ ታላቁና ባለግርማው አምላክ ለፍጠረቶቹ መገለጥ ባለበት መጠን ያህል የገለጠው ስሙ ነው እንጂ። ያህዌ ስሙን ሲገልጥልን እርሱን ለማወቅ የግል ፍላጎትና ጥማት እንዲኖረን መሻትን በውስጣችን አስቀምጦ ነው። ስሙ መለኮታዊ መገለጥ የተሞላና የፍጥረትን አቅጣጫ መቀየር የሚችል ኃይል የተሞላ በመሆኑ ታላቅ ጥንቃቄ ይጠይቃል።

ስሙ ሰውን ወደ ጽድቅ የመምራት ኃይል አለው። ዳዊት በመዝሙር 23 ላይ ይህን እውነት ሲገልጽ "ስለ ስሙ በጽድቅ መንገድ መራኝ" ይላል። እንግዲህ ጽድቅን የተጠማ ሁሉ የፈጣሪ

ን ስም በትክክል በመረዳት፥ ሳያጎድልና ሳያሳንስ መጥራትና መጠቀም ይገባዋል። ስሙን በከንቱ መጥራትና ማሳነስ ታላቅ በደል እንደሆነ በሲና ተራራ ላይ በተሰጠው ታላቅ ሕግ ላይ ተጠቅሷል። በሰው ሕግ እንኳን ንጉሥን በማዕረጉ አለመጥራት እንደሚያስገድልና እንደሚያስቀጣ ሁሉ፤ መለኮትንና ግርማን ተሞልቶ በሱራፌልና በኪሩቤል በታላቅ መንቀጥቀጥና መራድ የሚመለከውንና የሚጠራውን ክቡሩን ጌታ በስሙ አለማወቅና አለማምለክ ታላቅ ዋጋ ያስከፍላልና የስሙን ታላቅነት እንወቀው።

ጌታ እየሱስ ወደ እዚህ የመጣበት አንዱና ዋናው ምክንያት፤ በኃጢያት ምክንያት ከሰው ልጅ የተወሰደውንና የጠፋውን የአባቱን ስም ሊያስተምረንና ሊገልጥልን እንደሆነ ተናግሯል። በዮሐንስ 17፥6 «ከዓለም ለሰጠኸኝ ሰዎች ስምህን ገለጥሁላቸው።» ካለ በኋላ ቁጥር 12 ላይ ደግሞ «በስምህ ጠብቃቸው»ይላል። ከዚህ እንደምንረዳው ጌታችን እየሱስ ራሱ አማኞችን በስሙ ኃይል እንደሚጠብቃቸው ቃሉ ያስተምረናል። የፈጣሪ ስም ከሞት፣ ከበሽታ፣ ከፍርሃት፣ ከጭንቀት፣ ከአደጋና ከመቅሰፍት ይጠብቃል። አሜን።

፫

የብሉይ ኪዳን ስሞች

3.1 ኤል (אל)-Omnipotent-Mighty, Powerful

ኤሎሂም (אלוהים) የሚለውን ከማየታችን በፊት ኤል (אל) የሚለውን የስሙን ሥር ማየቱ በጣም አስፈላጊ ነው። ኤል (אל) የሚለው ቃል የፈጣሪ የነጠላ መጠሪያ ስም ሲሆን ፥ ትርጉሙም ኃይለኛ ጠንካራ ባለ ሙሉ ኃይል የሚለውን አሳብ በመያዝ፥ ፈጣሪ ብቻ ብቻውን አድራጊና የሁሉ መነሻ እንደሆነ የሚያመለክት ነው። በብሉይ ኪዳን ብቻ 250 ጊዜ ተጠቅሷል። በተጨማሪም የመጀመሪያ ጌታና ገዢ መሆኑንም ከስሙ ትርጉም እንረዳለን። ይሁን እንጂ በብሉይ ኪዳንም ሆነ በአዲስ ኪዳን ኤል (אל) ብቻውን የፈጣሪ መጠሪያ ሆኖ ለብቻው አናየውም። እርግጥ ኤል(אל) የኢሎሂም አጭር መጠሪያው ስሙ በመሆን ከቀጣይ ባህሪው ጋር በመጣመር ይጠራል። ከኤል ጋር የተያያዘውን ስሙ በሰፊው ስለምናጠናው የበለጠ እየገባን ይመጣል።

ለምሳሌ

- በዘፍጥረት 14:20 ላይ በመልከ ጼዴቅና በአብራም ግንኙነት ጊዜ የተጠቀሰው የእምላክ ስም ኤል (אל) ነው።

- እስራኤልን ከፈርዖን ክንድ ባላቀቀበት ጊዜ የተጠራበት ስሙ ኤል ለመሆኑ በዘኁልቁ 23፥22 ላይ እንዲህ ተመዝግቧል። «(ኤል (אל)) ኤሎሂም ከግብፅ አውጥቷቸዋል ጉልበቱ እንደ ቀንድ እንዳለው ነው።» ይላል።

- በዘዳግም 10፥17 ላይ ደግሞ እንዲህ ይላል «እንግዲህ አምላካችሁ ያህዌ ኤሎሂም (ኤል (אל)) የአማልክት አምላክ የጌቶችም ጌታ ታላቅ አምላክ ኃያልም የሚያስፈራም በፍርድ የማያዳላ መማለጃም የማይቀበል ነውና እናንተ የልባችሁን ሸለፈት ግረዙ» በማለት የፈጣሪን ታላቅነት ይገልጻል።

ኤል (אל) የሚለው ለመሲኹም ለየሹዓ መጠሪያ እንደሆነ ነቢዩ ኢሳይያስ በምዕራፍ 9፥6-7 ላይ ገልጾታል። «ስሙም ድንቅ መካር ኃያል አምላክ የዘላለም አባት የሰላም አለቃ ተብሎ ይጠራል።» በማለት ስሙ ከተግባሩ ጋር መያያዙን ያስረዳል። ከዚህ በመቀጠል በሰፊው ከኤል ጋር የተያያዙትን ስሞች ለማጥናት እንጠራለን።

እዚህ ላይ በጣም ግልጽ እንዲሆንልን የሚያስፈልገው በመካከለኛውና በሩቅ ምስራቅ የሚኖሩ ሕዝብ(ጎይም) ተብለው የሚጠሩት አማልክቶቻቸውን ኤል(אל) በማለት እንደሚጠሩ ማወቁ አስፈላጊ ነው። ለምሳሌ እስላሞች *አላሕ(god)* ብለው የሚጠሩት አምላክ *ኢላህ (god)* ከሚለው ከአርማይክ ቋንቋ ለጣኦት ከተሰጠ የአምላክ ስም ጋር የተቀራረበ ሲሆን ከኛ አምላክ ጋር ጨርሶ የማይገናኝ ነው። የእንግሊዘኛው ቋንቋ ሁለቱን የሚለይበት በካፒታልና በስሞል (Capital & Small letters) ፊደሎች በመጻፍ ነው። ማለትም ለእውነተኛው ፈጣሪያችን

ለኤሎሂም(אלוהים) (God) ብሎ ሲጽፍ ፥ ሌሎቹ ሐሰተኛ አማልክት ደግሞ አላሕ(god) ወይም ኢላህ(god) በማለት ይጻፋል።

እኛ የምናመልከው አምላክ በአንድነትና በሦስትነት የሚጠራ ዘላለማዊና ሕያው አምላክ ሲሆን እስላሞችም ሆነ ጣኦት አምላኪዎች ከሚያመልኳቸው አማልክት በጣም የተለየ ነው። ለምሳሌ

- በኤርምያስ 10:11 እንዲህ ይላል "እናንተም-ሰማይንና ምድርን ያልፈጠሩ እነዚህ አማልክት ከምድር ላይ ከሰማይም በታች ይጠፋሉ ትሏቸዋላችሁ።" በማለት የአሕዛብ አማልክት የሚጠፉ መሆናቸውን ይናገራል።

- ኢሳይያስ 40:18-26 ላይም እውነተኛውን ኤል(אל)(God) ማንም እንደማይወዳደረው አስረግጦ ያስረዳል። እንደገናም
- በኢሳይያስ 45:5 ፈጣሪ ስለማንነቱ ሲያስረዳ እንዲህ ይላል -"እኔ ኤሎሂም(אלוהים) ነኝ፥ከእኔም ሌላ ማንም የለም፥ ከእኔም በቀር ኤሎሂም(אלוהים) የለም፥ በፀሐይ መውጫና በምዕራብ ያሉ ከእኔ በቀር ማንም ሌላ እንደሌለ ያውቁ ዘንድ አስታጠቅሁህ" በማለት በሕያው ቃሉ ያትምልናል።

- ጳውሎስም በ1ኛ ቆሮንቶስ 8:5-6 ይህንን እውነት ሲያስረዳ እንዲህ ይላል "መቼም ብዙ አማልክትና ብዙ ጌቶች አሉ፥ ነገር ግን በሰማይ ሆነ በምድርም ሆነ አማልክት የተባሉ ምንም ቢኖሩ ለእኛስ ነገር ሁሉ ከእርሱ የሆነ እኛም ለእርሱ የሆንን አንድ አምላክ አብ አለን፥ ነገር ሁሉም በእርሱ በኩል እኛም በእርሱ የሆንን አንድ ጌታ የሱስ ክርስቶስ አለን(አዶናይ የሹዓ ሃመሺያኽ)አለን።" በማለት ሌሎችን

አማልክት ውድቅ ያደርጋቸዋል። እኛም አብረን ከቃሉ ጋር በመስማማት ሌሎችን አማልክት እናወግዛለን።

ከዚህ ቀጥለን ኤሎሂም(םיהולא)(God) የሚለውን መለኮታዊ የፈጣሪ ስም በመጠኑ እንየው።

ሀ. ኤሎሂም(םיהולא)(God)

በብሉይ ኪዳን ብቻ ይህ ስም 2570 ጊዜ ሲጠቀስ የተያያዘውም ከመለኮታዊ ባሕርይውና ፈጣሪነቱ ጋር ነው። በዘፍጥረት ምዕራፍ አንድ ብቻ 32 ጊዜ ተጠቅሷል። የዘፍጥረት መጽሐፍ ሲጀምር ኤሎሂም ብቻውን ፈጣሪና ዘላለማዊ መሆኑን በማወጅ ይጀምራል እንጂ ስለ ፈጣሪ ማንነት ጥያቄ የለውም። ኤሎሂም (םיהולא)(God) አምልኮና ስግደት የሚገባው የሁሉ ነገር መነሻና ምንጭ፥ ጠንካራ፥ ኃይለኛ፥ ጠባቂ፥ እና ብቸኛ አምላክ መሆኑን በማስረገጥ ጽሑፉን ይጀምራል።

ሰው በኤሎሂም(םיהולא) (God) አምሳል የተፈጠረ ሲሆን ለአምልኮና ለገዢነት ሥልጣን የተቀበለ ነው። የሰው ውስጣዊ ማንነቱ ማለትም መንፈሱና ነፍሱ ለዘላለማዊነት የታቀደና በዓላማና ትርጉም ባለው ሕይወት እንዲኖር የተወሰነ ክቡር ፍጥረት ነው። የሰው ልጅ ማንነትና ክቡርነት የሚታወቀው ከምንጩ ከኤሎሂም ጋር ሲተዋወቅና በየቀኑ ሲገናኝ ብቻ ነው። ለዚህ ነው ኤሎሂም(םיהולא) (God) ስሙን እንድናውቅ የሚፈልገው።

ኤሎሂም(םיהולא)(God) የሚለው የፈጣሪ አንድነትንና ሦስትነትን የምንረዳበት መጠሪያው ሲሆን ፈጣሪ ከአንድ በላይ ማንነት እንዳለው የምንገነዘብበት ስሙ ነው። ለምሳሌ

1. በዘፍጥረት 1፥26 ላይ ራሱ ፈጣሪ ስለብዙነቱ ሲናገር «ኤሎሂም (םיהולא) ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌያችን እንፍጠር» በማለት ማንነቱን በብዙነቱ ያስረዳናል።
2. በዘፍጥረት 3፥22 ላይ ደግሞ" ያሕዌ ኤሎሂምም አለ -እነሆ አዳም መልካምና ክፉውን ለማወቅ ከእኛ እንደ አንዱ ሆነ።"
3. በዘፍጥረት 11፥7 "ኑ ፤ እንውረድ አንዱ የአንዱን ነገር እንዳይሰማው ቋንቋ ቸውን በዚያ እንደባልቀው።"
4. ጌታ የሱስ በተጠመቀበት ሰዓት የአብ ድምጽ ከሰማይ ፤ መንፈስ ቅዱስ በርግብ አምሳል በወልድ ላይ ወርደው ሦስቱም በአንድነት ከመታየታቸውም በላይ፥ በማቴዎስ 28:18 በግልጽ እንደሚናገረው የወንጌል ሥራ የሚሠራው በአብ፥ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም በሚደረግ ጥምቀት መሆኑን ጌታ አረጋግጦልናል። ቀዮት ብለን ሥላሴን ስናጠና በሰፊው እንመለስበታለን።

ኤሎሂም(םיהולא) የሚለውን ቃል የግሪኩ ቲዎስ "*Theos*" በማለት ሲሰይመው ከ1274 በላይ በአዲስ ኪዳን እንደ ተመዘገበ የስነ መለኮት አስተማሪዎች ይጠቁማሉ። ቲዎስ "*Theos*" የሚለው የፈጣሪ ስም ትርጉም ከእብራይስጡ ኤሎሂም(םיהולא) ከሚለው የተለየ ትርጉም ባይኖረውም፤ አብዛኛውን ጊዜ አምልኮን የሚቀበል ብቸኛ ፈጣሪ እንደሆነ የምናረጋግጥበት መጠሪያው ነው።

ለምሳሌ፥ ማቴዎስ 1:23 ላይ ቲዎስ"*Theos*" ከእኛ ጋር ሆነ በማለት ስለመሲኹ አምላክነት ይገልጻል። በዕብራይስጡ ኢማኑኤል አምላክ ከእኛ ጋር ሆነ የሚለውን ነው ቲዎስ "*Theos*

በማለት የገለጸው። የሹዓ(የሱስ) የሚለውን በሰፌው ስለምናጠ ና ተመልሰን ቲዎስ "*Theos*"በሰፌው እንቃኘዋለን።

ለ. ኤልሻዳይ(אל שדי)

የስሙ ትርጉም፥ የሚከተሉትን አሳቦች ይይዛል፤ ሁሉን ቻይ ፥ብቻውን በቂ የሆነ፣ የፈለገውን ለመሥራት የማንንም ዕርዳታ የማይፈልግ፣ ሙሉ የሆነ አምላክ፣ በማንኛውም ጊዜ እና በየትኛውም ስፍራ የፈለገውን መሥራትና ማድረግ የሚችል ፈጣሪ፣ ከአቅሙ በላይ የሆነ ነገር የሌለ፥ ኃያልና ብርቱ የሚሉትን ዋና ዋና አሳቦች ይይዛል።

ሻዳይ (שדי) የሚለው ቃል በብሉይ ኪዳን ከ 48 ጊዜ በላይ ተጠቅሷል። 24 ጊዜ ከጡት ጋር በተያያዘ ሲሆን፥ ጡት በመመገብ፤ በማሳደግ፣ በማርካት፣ በማጠንከር፣ በማዘጋጀት፣ በማይነጥፍና በማያቋርጥ ባሕርይው ሲታወቅ፤ ፈጣሪያችንን የምንረዳበት ስሙ ነው። ይህንንም ባሕርይው በዘፍ. 49:25 በተጠቀሰው ያዕቆብ የሴፍን በባረከበት ቡራኬ ወስጥ እንረዳዋለን።

> " በአባትህ አምላክ(ኤል) እርሱም የሚረዳህ፥ ሁሉንም በሚችል(ሻዳይ) አምላክ እርሱም የሚባርክህ፥ በሰማይ በረከት ከላይ በሚገኝ፥ በጥልቅም በረከት ከታች በሚሠራጭ፥ በጡትና በማኅፀን በረከት።" በማለት ታላቁን ቡራኬ እንረዳለን።

በኢሳይያስ. 60:15-16፤ ኢሳ.66:10-13 ለኢየሩሳሌም (የሩሻላይም) መጽናናቷንና የተትረፈረፈውን በረከቷን እንደ ሚመልስላት ይናገራል። ለምሳሌ -

- ከ10-11 ባለው የለቅሶዋ ጊዜ እንደሚያበቃ
- በቁ.12 ሰላሟን(ሻሎም) እንደማያቋርጥ ፈሳሽ ወንዝ እንደ ሚያደርግላት
- 13 በኢየሩሳሌም(የሩሻላይም) ለሚኖሩት ሁሉ እንደ እናት እንደሚያጽናናቸው፣ እንደሚመግባቸውና እንደሚ ጠነቀቅ ላቸው ነቢዩ ያስረዳናል።

ከ. 250 B.C ከክርስቶስ ልደት በፊት ሻዳይ (שדי) የሚለው ቃል ወደ ግሪክ የተተረጎመው *ikanos (ኢይካኖስ)* all-sufficient- ብቻውን በቂ የሆነ፤ ሁሉን ማሟላት የሚችል የማንም ዕርዳታ ሳያስፈልገው ፀጋ ልዩቱና በአቅሙ የፈለገውን መሥራትና ማድረግ የሚችል በሚል ነው።

እኛም ከእነዚህ አሳቦች በመነሳት ኤልሻዳዩን ስንረዳው ከስ ማይ በል ምድርን ማረስረሱን፣ ዝናቡን ደመናውን፣ ፀሐዩን፣ ቡቃያውን፣ አዝመራውን፣ አትክልቱን፣ ውኃውን፣ ተራራውን፣ ሸንተረሩን፣ በጋውንና ክረምቱን፤ ባጠቃላይ የፈጠረውን ፍጥረት በከሃሊነቱን ከዘመን እስከዘመን አቅሮ መያዙንና መንከባከቡን እንረዳለን። እንዲሁም ፍጥረቶቹ በማንኛውም ሁኔታ ይደሰቱና ይረኩ ዘንድ መፍቀዱን እንረዳለን።

*parkhurs, Hebrew Lexicon. (see shadim)

1. ኤልሻዳይ (אל שדי) በአብርሃም ሕይወት ውስጥ

ለመጀመሪያ ጊዜ ይህ ስም የተጠቀሰው በዘፍጥረት 17:1-2 ነው። ታሪኩን ለማስታወስ ያህል ፥ አብራም የሚባለውን ሰው ኤሎሂም ዑር ወይም ባሁኑ ጊዜ ኢራቅና ኢራን ከሚባሉት

አገሮች በ 75 ዓመቱ ጠራው። በጠራው ጊዜ የሰጠው ታላቅ ተስፋ እንዲህ የሚል ነበር።

> "ታላቅ ሕዝብም አደርግሃለሁ፥ እባርክሃለሁ፥ ስምህንም አከብረዋለሁ፤ ለበረከትም ሁን፤ የሚባርኩህንም እባርካለሁ፤ የሚረግሙህንም እረግማለሁ፤ የምድርም ነገዶች ሁሉ በአንተ ይባረካሉ።" ዘፍጥረት 12:2-3

በተጨማሪም በዘፍጥረት 13:16 እና 15:5 እንደምንረዳው የአብራም ዘር እንደ ማይቆጠሩት የሰማይ ከዋክብትና እንደምድር አሸዋ እንደሚሆኑለት የተነገሩትን ተጨማሪ ተስፋ ቅዱሱ መጽሐፍ ያስረዳናል። እንደ ሰማይ ከዋክብት የሚለው ሰማያዊውን ዘር ሲገልጽ፤ እንደምድር አሸዋ የሚለው ደግሞ ምድራዊውን ዘር ያሳያል።

አብራም ይህን ተስፋ ከተቀበለ በኋላ ለረጅም ዓመታት እንደ ተቀበለው ቃል ተጓዘ። ይሁን እንጂ ጌታ የዘገየ መሰለውና ሦራ ከተባለችው ሚስቱ ጋር በመተባበር የራሱን እርምጃ በመውሰድ አጋር ከምትባል የቤት ሠራተኛው ያለ ኤሎሂም ፈቃድ እስማኤል የተባለውን ልጅ ወለደ። እስማኤል የሦራና የአብራም ያለማመን ልጅ እንጂ የተስፋው ቃል መፈጸሚያ ባለመሆኑ ብዙ ችግርና ብጥብጥ በቤተሰቡ ላይ አመጣ። ለዚያን ጊዜ ብቻ ሳይሆን እስከሁን ድረስ ለአይሁዳውያን የእግር እሾህ የሆኑትን መሃመዳውያንን አመጣ። በዐረቦችና በእስራኤላውያን ያለው ጠርነት የተጀመረው የዚያን ጊዜ ነው። ዘፍ.16:1-16። አብራም እስማኤልን ከወለደ በኋላ ለአስራ ሦስት ዓመት ኤሎሂም ዝም አለው። ምክንያቱም የአብራም ማንነት መሞትና የስጋ አቅሙና ጉልበቱ መድከም ነበረበትና ነው። ተአምር የሚሠራው

በመለኮታዊ ኃይል እንጂ በአብራምና ሦራ የስጋ ጥበብና ችሎታ አይደለምና ነው።

ለዚህ ነው አብራም በእንዲህ አይነት ግራ መጋባት በነበረበት ጊዜ ጌታ ኤሎሂም (אלוהים) ተገልጦ፦ "እኔ ኤልሻዳይ ነኝ፤ በፊቴ ተመላለስ፥ ፍጹም ሁን፤ ቃል ኪዳኔንም በእኔና በአንተ መካከል አደርጋለሁ፥ እጅግም አበዛሃለሁ አለው።" ያለው። በዘፍጥረት 17:1-2

በዚህ ስም መገለጥ ውስጥ ሁለት አበይት ማስጠንቀቂያዎች አብረው መጥተዋል። እነርሱም፦ -

- በፊቴ ተመላለስ
- ፍጹም ሁን

እነዚህ ሁለት ነገሮች ነበሩ የአብራም የሕይወቱ እንቅፋቶች። ኤሎሂም ንግግሩን በመቀጠል እንዲህ አለው፤-አብራም አሁን የዘጠና ዘጠኝ ዓመት ሰው ነህ ፤ሚስትህ ሦራም የዘጠና አመት ባልቴት ናት። በሰው አስተሳሰብ ሰውነታችሁ ደክሟል፣ ተገርቦሂል፣ አርጅና ተጨማጭሞታል፤ ይሁን እንጅ እኔ እንደሰው አሰራር ስለማልሰራ የተናገርኩትን እንደምፈጽም ታውቅ ዘንድ እንካ የምስራቹን ተቀበል። በማለት የሚከተሉትን ቃል ኪዳኖች አነደገና ገባለት።

- ስምህ ከዛሬ ጀምሮ የከበረ አባት አብራብ አይባልም። ከዚህ ቀደም ከአገርህ ከዘመዶችህ ለይቼ ስጠራህ እንደተናገርኩህ የታላቅ ሕዝብ አባት አደርግሃለሁ አብርሃም ትባላለህ። ዘረ ብዙ የምድር ፍጥረት ሁሉ አባት ትሆናለህ። የተስፋው ልጅ በሚቀጥለው ዓመት ከንተ ይወለዳል።
- የሚስትህ ስም ሦራ ሳይሆን ሣራ ይባላል። የብዙዎች እናት ትሆናለችና ይስሐቅም የሚወለደው ከእርሷ ማህጸን ይሆናል

ነገስታትና አለቆች ከእርሷ ይወጣሉ። እነሆ አዲስ ምዕራፍ ለአንተና ለቤተሰብህ ተከፈተ አለው።

አብርሃም በዘፍጥረት 17:17 ላይ እንደምንረዳው የመቶ ዓመት ሰው እንዴት ይወልዳል? በማለት ሳቀ። ኤልሻዳይ ግን አብርሃም መሳቅ ትችላለህ ግን በሚቀጥለው ዓመት ዘመንንን በሳቅ የሚሞላ ልጅ ይስሐቅ ይወለድልሃል፥ ከዚህ በኋላ በተስፋ አትኖርም። ተስፋህን ትጨብጠዋለህ፣ ታቅፈዋለህ፥ አብርሀ ይኖራል፥ ሃብትህን እርሱው ይወርሳል አለው። ሃሌ ሉያ ይህ ስም ታላቅ ነው የሞተውን ያስነሳል ያረጀውን አዲስ ያደርጋል። ስሙ ከዘላለም እስከ ዘለአለም ይክበር ይመስገን። አሜን።

ምንም እንኳን በዚህ ጊዜ አብርሃም የዘጠና ዘጠኝ ሽማግሌ ቢሆንም የመጣለት ሕያው ድምፅ ኃይልን ሞላው። ይህ ቃል ኪዳን በጣም ታላቅ የሆነና የማይለወጥ በመሆኑ የአብራምን ታሪክ ሙሉ ለሙሉ ገለባበጠው። ኤሎሂም ለአብራም ያለው "እኔ በሁኔታዎች አልወሰንም ፤ያረጀውን ያንተንና የሚስትህን ስጋ እንደገና አድሰዋለሁ፥ ካስፈለገም እንደገና እፈጥረዋለሁ፥ ትትረስ ዘርን በውስጥህ በመፍጠር የገባሁልህን ቃል ኪዳን እፈጽመዋለሁ። ከሠራተኛህ ሳይሆን ከቃል ኪዳን ሚስትህን ልጅን እሰጥሃለሁ። ብቻ አንተ በፍጹም እምነት በራቴ ተመላለስ፣ ፍጹም ሁን። ያንተን ዘር ማብዛቱንና መባረኩን ለእኔ ተወው። እኔ እኔ ነኝ በማለት ታማኝነቱን በድጋሚ አረጋገጠለት።

ለዚህ ነው ወንድማችን ጳውሎስ (ሳኦል) በሮሜ 4:16-21 ስለ አብርሃምና ሣራ ሲናገር "የሞተውን ሕያው እንደሚያደርግ አመኑት። የመጣውን ቃል ሳያወላውሉ ተቀበሉት። ስለዚህም እምነታቸው ጽድቅ ሆኖ ተቆጠረላቸው።" በማለት በመታዘዝ ያገኙትን ታላቅ ረድኤት አስረግጦ የሚያስረዳን። በጣም የሚያስገርመው ነገር ቢኖር አብርሃም ስሙ በተቀየረ ጊዜ

ማንነቱ፣ አቅሙና ጉልበቱ በእርግጥ መቀየሩ ነበር። ይስሐቅ ተወልዶ አድጎ ከብዙ ዓመት በኋላ ሣራ በሞተች ጊዜ አብርሃም ኬጡራ የተባለች ሚስት አግብቶ 6 ልጆችን መውለዱ እጅግ አስደናቂ ተአምር ነበር። እ ወገኖቼ ጌታ አንድ ጊዜ ይገለጥ እንጂ ያለንበትን ማንኛውንም ሁኔታ መቀየርና እንዳልነበረ ማድረግ ይችላል። አብራም የሚለው ስም የተከበረ አባት ማለት ሲሆን ኤልሻዳይ ሲገለጥለት ግን የብዙ ብዙ ሕዝብ አባትና የማያቋርጥ ሰው የዘር ምንጭ አደረገው። ኤልሻዳይ በእያንዳንዳችን ሕይወት በሚገለጥበት ጊዜ ስማችንን ይቀይርዋል፤ ደረጃችንን ከፍ ከፍ ያደርገዋል። አድራሻችንን ይለውጠዋል። ብቻ እንመነው ቃሉን ሙሉ በሙሉ እንታዘዘው። ያለእምነት እርሱን ማስደሰት አይቻልምና በሙሉ ልብህ እመነው። ኤልሻዳይ አሁንኑ ታሪክህን መቀየር ይችላል። ስሙ ታዳጊ ሆኖ ለዘላለም በሕያውነት ይኖራል። አሜን።

2. **ኤልሻዳይ** (אל שדי) በያዕቆብ ሕይወት ውስጥ

ይህ ስም በአብርሃም የልጅ ልጅ በያዕቆብ ሕይወት ውስጥ ታላቅ ሥራን ሠርቷል። ይስሐቅ ያዕቆብን ሲባርከው "ሁሉን የሚችል (**ኤልሻዳይ**(אל שדי)) አምላክም ለብዙ ሕዝብ ጉባኤ እንድትሆን ይባርክህ ያብዛህም" አለው። ዘፍተ.28:3 ያዕቆብ ይህን ቡራኬ ተቀብሎ በስደት በአጎቱ በላባ ቤት በጎችን እየጠበቀ በታማኝነት ሲያገለግል ከቆየ በኋላ፣ በዘፍ.35:11 እደምንረዳው ራሱ ኤሎሂም በሁለት ወንዞች መካከል በአካል ተገልጦ ስሙን በመቀየር ዘላለማዊ በረከትን ሰጠው። ልክ ለአያቱ ለአብርሃም እንዳደረገው ያዕቆብ ሳይሆን ስምህ እስራኤል ይባላል፥ ከዚህ በኋላ አሰናካይና አጭበርባሪ ሳትሆን የአምላክ ልዑል ትባላለህ፤ ደግሞም እንደስምህ እንዲሁ ዘርህ ይሆናል አለው። ከዚህ የበለጠ ስም በምድር ላይ የለም። ምክንያቱም ራሱ ኤሎሂም ንጉሥ

ሲሆን፤ የንጉሡ ልጅ ደግሞ ልዑል ነው የሚሆነው። ወራሹ እርሱ ነውና። በዚህም መሠረት የሰማያዊና ምድራዊ በረከት ምንጭና መሪ እንዲሆኑ ያደረጋቸው ሕዝበ እስራኤልን ነው። ዓለም ተቀበለውም አልተቀበለውም ፈጣሪ ስለምርጫው አይጸጸትም። ስለዚህም ነቢያት፤ ሐዋርያት፤ ራሱ መሲሑ እየሱስ ከነርሱ ተገኙ። ለፍጥረት በሙሉ የእምነትን ሥራ የፈነጠቁት አይሁዳውያን ናቸው። ስለዚህ ለፍጥረት ሁሉ መባረኪያ እንዲሆኑ ኤሎሂም የደነገገው ሕግ በዚህ መንገድ ስለሆነ ተቀብሎ መታዘዙ በረከትን ወደ ዘር ዘር ያስተላልፋል። በዘማናችንም እየሆነ ያለው ይህ ነው። ለወደፊቱም የሚሆነውም እርሱው ነው።

ለምሳሌ የተለያየ የዓለም ሕዝብ የእምነት መሻ የሆነው መጽሐፍ ቅዱስ የተገኘው ከእስራኤል ነው። መሲሑና አዳኙም የመጣውና የተወለደው ከእነርሱው ነው። የጥበብ ሁሉ መሻ እንዲሆኑ የተመረጡትም እስራኤላውያን ናቸው። የዓለም እምብርት የሆነችውም እየሩሳሌይም የእነርሱ ናት። የዓለም ሕዝብ እውነተኛ መንፈሳዊና ምድራዊ በረከትን ከፈለገ እስራኤልን እየባረከና እያፈቀረ የበረከቱ ተካፋይ መሆን ይኖርበታል። በዚሕ አጋጣሚ ልገልጸው የምፈልገው እውነት፤ መጽሐፍ ቅዱሳችን በግልጽ ሁሉም ሰው በጥብቅ እንዲጸልይ በስም ያስቀመጣት ከተማ ብትኖር እየሩሳሌም ናት። ስለ እርሷ በመጸለይ ሰላማችን እንደሚመለስ በጥብቅ ያስረዳናል። ቤተ ክርስቲያን ላለችበት ከተማና አገር ሰላም ማምጣት እንድትችል በየቀኑ በግልና በጉባኤ ስለ እየሩሳሌም መጸለይ ይገባታል።

"ለኢየሩሳሌም ሰላምን ለምኑ አንተንም
ለሚወድዱ ልማት ይሁን።" መዝ. 122፥6

"በሰሜን ወገን በመልካም ስፍራ የቆመ የምድር ሁሉ
ደስታ የጽዮን ተራራ ነው እርሱም የትልቁ ንጉሥ ከተማ
ነው።" መዝ.48፥2

የኤሎሂምን አሳብና ፈቃድ በመታዘዝ ለዘር ዘርና ለአገር የሚተር ፍ በረከት እንዲፈጠር ማድረግ የእያንዳንዱ አማኝ ግዴታና ኃላፊነት ነው። ዘፍ. 12:1

ያዕቆብ ኤልሻዳይ ከተገለጠለት በኋላ ሕይወቱ ሁሉ ተቀየረ። የበረከት ምንጭ በመሆን አሕዛብን ሳይቀር በበረከቱ አጠገበ። ግብጻውያንን የታደገው ዮሴፍ ከያዕቆብ የተገኘ ነው። ዘፍ.41

3. ኤልሻዳይ (אל שדי) በዮሴፍ ሕይወት ውስጥ

የዮሴፍን ታሪክ ብዙዎቻችን እንደምናውቀው በብዙ ጥበቃና ጭንቅ የተወለደ ቢሆንም፤ በሕይወቱ እጅግ አስቸጋሪ መሰናክሎች የገጠሙትና በታላቁ የኤሎሂም ክንድ ታግሎ ያሸነፈና ድል የተጎናጸፈ የእምነት አርበኛ ነው። ኤልሻዳይ በዮሴፍ ሕወትም ታላላቅ ስራን ሰርቶ ዘር ዘሩን ፍሬያማ አድርጎለታል። በዘፍ. 48:3-4፤ 49:4 እንደ ምንረዳው ኤሎሂም በኤልሻዳይ ስሙ በመደጋገም ተገልጦ በረከትን ጠያምሮለታል። ከላይ እንደተመለከትነው ከአብርሃም የጀመረው ቃል ኪዳን እየተላለፈ ወደ ዮሴፍ በመድረስ ትውልድን እንደፈወሰ እንማራለን። በእኛም ሕይወት የሚሆነውና እየሆነ ያለው ይኸው አይነት መትበኝትና መባረክ ነው። የእኛ ድርሻ መሆን ያለበት የስሙን ኃይል ተረድተን በማንኛውም ሁኔታ ታላቅ ስሙን መጥራትና የጠላትን ኃይል ማፈራረስ ነው።

4. ኤልሻዳይ (אל שדי) በበለዓም ሕይወት ውስጥ

በለዓም የተባለው ረጋሚና ጠንቋይ ራሱን ለገንዘብ የሸጠ ረጋሚ እንደነበረ መጽሐፍ ቅዱስ ያረጋግጥልናል። ይሁንና በለዓም በጥፋት መንገድ ላይ እንዳለ ኤልሻዳዩ በመገለጥ የእርግማን አፉን ወደ በረከት ለውጦለታል። ታሪኩ እንዲህ ነው። ሕዝበ እስራኤል በታላቅ የፈጣሪ ክንድ እየተመራ ከግብጽ ባርነት ወጥቶ ወደ ተስፋይቱ ምድር ከነዓን ለመግባት በሚጓዝበት ወቅት ሞዓባውያን ታላቅ እንቅፋት በመሆን መንገድን ለመዝጋት ሞከሩ። ሞዓባውያን እስራኤላውያንን በጦርነት እንደማያሸንፏቸው ስለተረዱ በለዓም የተባለውን ረጋሚ በብዙ ገንዘብ ገዝተው ሕዝበ እስራኤልን እንዲረግም አስመጡት። በለዓም ጉዞውን በጀመረ ጊዜ ኤልሻዳዩ በመንገድ ተገልጦ ለዘላለም የባረኩትን ሕዝቤን መርገም አትችልምና ተጠንቀቅ። ይልቁም በዚሁ በሞዓባውያን ፊት ጨምረህ ሕዝቤን እንድትባርክ በማለት አስጠነቀቀው። በጠላቶቼ ፊት ራሴን በዘይት ቀባኸው ማለት ይሄ ነው። ጠላት በከፈለው ገንዘብ ሕዝበ እስራኤል ተባረከ በለዓም ወደ ቤቱ ተመለሰ። ዘኍልቍ. 33:1-4።

ይህ ስም ዛሬም ባንተ ሕይወት ውስጥ መገለጥ ይጀምራልና በእምነት ጥራው። እርግማንንም ሆነ የጠላትን ዛቻ እየሰባበረ በፊትህ በማለፍ፤ አምላክ ወደ አየልህ ከፍታ ያስዘግስሃል። የስሙ ኃይል እንደሌላ ሰው ያደርግዙና በሁኔታዎች ሳትወሰን ወደፊት ያስገሰግስሃል። ጫካውን ተገለጥ! ተራራውን ተናድ! ትለዋለህ። አሜን ስሙ ባንተና በዘር ዘርህ ላይ አሁንም ይገለጥ።

5. ኤልሻዳይ (אל שדי) በኑኃሚን ሕይወት ውስጥ

የሩትን መጽሐፍ ስናጠና ያለ ኤሎሂም (אלוהים) ፈቃድ በሁኔታዎች ተመሪተው ቤተ ልሔምን ለቀው ወደ ሞዓብ የተሰደዱትን የአቤሜሌሕን ቤተሰብ ታሪክ እናያለን። ጉዞው ያለ ፈጣሪ ፈቃድ ነበረና በጥቂት ዓመታት ውስጥ ከኑኃሚን በስተቀር ሁሉም በስደት አገር ሞቱ። ኑኃሚን በታላቅ ሃዘን ተመትታ ከምራቷ ከሩት ጋር በመሆን ወደ ምድሯ ወደ ቤተልሔም ተመለሰች። ከዚህ ቀደም የሚያውቋት ዘመዶችና ጓደኞቿ በሩቅ ስትመጣ አይአትና፤ ኑኃሚን መጣች እያሉ ሊቀበሏት ወጡ። እርሷ ግን እንዲህ በማለት መለሰችላቸው። ሁሉን የሚችል አምላክ (ኤልሻዳዩ) አስመርሮኛልና ማራ በሉኝ እንጂ ስሜን አትጥሩት፤ እጅግ አዝኛለሁ፤ በሙላት ወጥቼ በነደሉነት ተመልሻለሁ፤ በማለት ምሬቷን ገለጠች። ሩት 1:20-21

በሙላት ወጥታ በጎደሎ እንደትመለስ ጌታ አላደረገም። ፈቃዱን ሳይጠይቁ በመሄዳቸው የመጣ ውድቀት ነው እንጂ። ይሁንና ጌታ ቸር በመሆኑ ምንም እንኳን ያለባህርይው ስም ብተሰጠውም፤ እንደገና ሌላ ዕድል ሰጥቶ ሩትንና ቦዔዝን አገናኝቶ መሲኹ የሹዓ ከእርሷ ዘር እንዲወለድ አደረገ። ሩት 3ን ይመልከቱ። ኤልሻዳዩ በህይወቷ አዲስ ምዕራፍን ከፈተላት፤ ሃዘኗን ለዘለአለም ነቅሉ በመውሰድ አሳረፋት። ወገኖቼ ይህ ስም ዛሬም ኃይሉ አልተለወጠም። ይሠራል! የታደጋል! ተአምርን ያደርጋል! ያለቀና የተቆረጠን ነገር እንደገና ሕይወት ይዘራብታል። ብቻ እንታመነው ፤ እንደገፊው እንጂ። ይህ ታላቅ ስሙ ለዘላለም ይክበርልን። አሜን።

6. ኤልሻዳይ (אל שדי) በኢዮብ ሕይወት ውስጥ

የኢዮብን ታሪክ ሁላችንም እንደምናውቀው በብዙ መከራና ስቃይ ተፈትኖ ያለፈና ነጥሮ የወጣ የእምነት ጀግና

ነው። የሚገርመው በኢዮብ መጽሐፍ ውስጥ ኤልሻዳይ(אל שדי) የሚለው ስም ከ31 ጊዜ በላይ መጠቀሱ ነው። ይህም የሚያሳየን ኤልሻዳይ(אל שדי) የሚለው ስም በመከራ ለሚያልፉት ሁሉ ታላቅ ኃይልና ጽናት መስጠት መቻሉን ነው። ኢዮብ የመጨረሻ ሕይወቱን ሲደመድመው መስማትን በጆሮዩ ሰምቼ ነበር፤ ዛሬ ግን ዐይኔ አየችህ። ሁሉን ታደርግ ዘንድ አሳብም ይከለከል ዘንድ እንደማይቻል አወቅሁ። በማለት የኤልሻዳዩን ኃያልነት በመግለጽ ፈጣሪውን አመሰገነ። በመጨረሻም እጥፍ በረከትንና ሞገስን ተቀብሎ ዕድሜውን ጨርሶ በመልካም ሽምግልናና ሞገስ ወደ አምላኩ ተሰበሰበ። እዮ. 42:5-6

እንግዲህ እስካሁን እንዳየነው ኤልሻዳይ(אל שדי) የሚለው የፈጣሪያችን ስም፤ የሰውን ሕይወት የመቀየር ኃይሉንና ተአምር ሠሪነቱን ከብሉይ ኪዳን የእምነት ምሳሌዎቻችን በመጠኑ በመዳሰስ ነው። በአዲስ ኪዳንስ ይህ ስም እንዴት ይሠራል? የሚለውን ደግሞ ከዚህ በመቀጠል እናየዋለን።

ኤልሻዳይ (אל שדי) በአዲስ ኪዳን

ኤልሻዳይ(אל שדי) ዘላለማዊ በመሆኑ በአዲስ ኪዳንም ታሪክ ውስጥ ከፍተኛውን ሥራ ሲሠራ እናየዋለን። ሁላችን እንደምናውቀው ጌታችን እየሱስ ክርስቶስ ፍጹም አምላክና ሰው ሆኖ የተገለጠ መለኮታዊ ባሕርይ ያለው አዳኝ ነው። ስለዚህ ኤልሻዳይ(אל שדי) የሚለውን ስም ለእኛ የገለጠልን ራሱ እየሱስ ነው። በተለይም የዮሐንስን ወንጌል ስናጠና መለኮታዊ የሆነው ስሙ በስፋው ተጠቅሶ ተአምር ሲሠራ እናየዋለን። ለምሳሌ

1. ለሳምራዊቷ ሴት ተገልጾ ቋጠሮዋን የፈታላት በኤልሻዳይ (אל שדי) ማንነቱ ነው ዮሐ. 4
2. በሁለት ዓሳና በአምስት እሳ ከ 5 ሺህ ሕዝብ በላይ የመገበው በሁሉን ቻይነት ባሕርይው ነው። ዮሐ. 6
3. አልዓዛርን ከመቃብር ማውጣቱ ሌላው ማረጋገጫችን ነው።ዮሐ. 11
4. በምዕራፍ 15 ላይ ስለወይኑ ግንድ ባስተማረበት ወቅት የወይኑ ግንድ ራሱ የሹዓ(እየሱስ) ሲሆን ፤ የወይኑ ግንድ ባለቤት ደግሞ ኤሎሂም (אלוהים) መሆኑን አስተምሯል። አማኞች የጽድቅ ፍሬ ለማፍራት የተጠራን ቅርንጫፎች ስንሆን ፍሬያችን የሚሰምረው ከኤልሻዳዩ ጋር ፍጹም የሆነ መጣበቅ ሲኖር መሆኑን አስረግጦ አስረድቷል።
5. በራዕይ መጽሐፍ ላይ ጌታ እየሱስ በኤልሻዳይ(אל שדי) ስሙ የተለያዩ ታላላቅ ሥራዎችን ሲሠራ እናየዋለን። ለምሳሌ:-

- በ16:7 ላይ በሁሉን ቻይነትህ ፍርድህ ጽድቅና እውነት ነው። ይለዋል።
- በ 16:11 ላይ ተዋጊና ታላቅ የጦር አዝማች መሆኑን ዮሐንስ በራዕይ ያየውን ጽፏል።
- በ19:12-16 ላይ ደግሞ እንደ ኃይለኛ ገዥ፣ የነገሥታት ንጉሥ የገዥዎች ገዢ የጌቶች ጌታና በነበልባል እሳት የሚገለጥ የጽድቅ ፈራጅ፤ የሚያነጻና ቀዳሽ መሆኑን ይናገራል።
- በ21:22-23 ኤልሻዳይ(אל שדי) እየሱስ የሰማያዊቱ ኢየሩሳሌም ዘላለማዊ ብርሃንና ገዢ ሆኖ ለዘላለም ብቻውን በቂና ገዢ እንደሚሆን ያስረዳል። በዙፋኑ ሥርዓት ከነገድና ከቋንቋ በበጉ ደም የተዋጁና የዳኑ

ስፍር ቁጥር የሌላቸው ቅዱሳን፤ ከሰማይ መላእክት ጋር በመሆን የአምልኮ ስርዓት እንደሚያከናውኑና ለዘለአለም እንደሚኖሩ ያረጋግጥልናል።

በዕብራውያን 11 ላይ ተጠቅሶ የምናያቸው የእምነት አርበኞች ያን ሁሉ የእምነት ተጋድሎ ተጋድለው እንዲያልፉ ያደረጋቸው ኤልሻዳይ(אל שדי) እንደሆነ እንረዳለን።

ኤልሻዳይ (אל שדי) በእኛ ሕይወት ውስጥ

ኤልሻዳይ(אל שדי) በእኛም ሕይወት ውስጥ በተለያየ ሁኔታ በመገለጥ ታላቅ ሥራን በዘመናችን ይሠራል። ለምሳሌ ፦ ኤልሻዳይ (אל שדי) ስሙን በእምነት ስንጠራው

- የበረከት ሁሉ ምንጭ በመሆን
- ሁሉን ማድረግ በሚችል ጺጋውና ፍቅሩ የሚያስፈልገንን በማሟላት
- የመልካም ስጦታና በረከት መገለጫ በመሆን
- በድካማችን ኃይሉን በመግለጥና በማገዝ
- በድህነታችን የእርሱን ባለጸግነት በመስጠት
- በባዶነታችን የእርሱን ሙላት በመግለጽ
- በደረቀው ሕይወታችን የሕይወት ውሃ ምንጭ በመሆን ና በማረስረስ በኤልሻዳይነቱ ይመራናል።

ባጠቃላይ ከአብርሃም ታሪክ ጀምረን እንዳየነው

1. ድነት በሰው ሥራ እንደማይገልጥና እንደማይገኝ ከሣራ የልጅ ማግኘት ሙከራ እንማራለን።
2. ጌታ የሰጠንን ተስፋ መጠበቅ አቅቶን በራሳችን ብርታትና ኃይል አሳቡን እናከናውናለን ብለን ብንነሳ ውድቀትን እን

ደምናመጣ፤ በአብርሃም ወደ አጋር በመግባት በተወለደው እስማኤል እንደደረሰበት ያለ የኑሮ ቀውስ እንደምናመጣ ማስጠንቀቂያ ይሆነናል። ስለዚህ ነው ሐዋርያው ጳውሎስ በኤፌሶን መልዕክቱ ላይ በነ ስጦታ ሁሉ፤ ኃይል፤ በረከትና ጸጋ የሚመጣው ከላይ ከበረከት አባት ከጌታ መሆኑን የሚያስረዳን። 1;18-19, 3:20-21, 4:13። ይህ ስም ዛሬም በእምነት ለሚጠራው ሁሉ ታላቅ ኃይል አለውና፤ በየቀኑ በምታልፍበት ሁሉ ጌታ በመንፈሱና በሕያው ቃሉ እየመራ ደግፎ እንዲይዝህ ኤልሻዳይነቱ(אל שדי) በምታልፍበት ሁሉ ተለማመደው። በስሙ ኃይል ይመራሃልና በምንም ነገር ሳትናወጥ ተደገፈው።

ኤልሻዳዩ (אל שדי) ጌታ በሕወትህ እንዲገለጥ በቦታህ ሆነህ ሳትሰለች ጠብቀው። አሜን።

ሐ. ኤል ሮኢ (אל ראי) (God of seeing or The God who open our eyes.)

ኤልሮኢ(אל ראי) ማለት የሚያይ አምላክ ወይም ኤሎሂም መንፈሳዊ ዐይንን የሚከፍት ማለት ሲሆን ለመጀመሪያ ጊዜ የተገለፀው በአጋር ሕይወት ነው። ዘፍጥረት 16፥13። አጋር ግብጻዊት ባሪያ ስትሆን የሣራ አገልጋይ ነበረች። እመቤቷ ሣራ ልጅ መውለድ አልችልም አርጅቻለሁ በማለት ተስፋ ስለቆረጠች ባሏን አብራምን አሳልፋ ለሠራተኛዋ ሰጠችው። አጋር ከአብራም ወንድ ልጅን ጸነሰች። የሚዘረመው ነገር ግና ጽንሱ በሆዷ እያለ መታበይና መኩራት ጀመረች። ባሏን አሳልፋ የሰጠቻትን እመቤቷን ማቃለልና መናቅ ጀመረች። ሣራ ይህን መቋቋም ስላልቻለችና ስለተበሳጨች አጋርን ማስጨነቅ ጀመረች። በዚህ ጊዜ አጋ

ር ከመቤቷ በመኮብለል ወደ ምድረበዳ ኮበለለች። አጋር ወዴት እንደምትሄድ አቅዳ በምሪት ስላልወጣች በምድረ በዳ በመቅበዝበዝ ማልቀስ ጀመረች።

በዚህ ጊዜ ነው ኤል ሮኢ (אל ראי) በድንገት ምንም በሌለበት በረሃ ላይ ተገልጾ፤ አጋር ከወዴት መጣሽ? ወዴትስ ትሄጃለሽ? በማለት ጥያቄ ያቀረበላት። አጋር ሳትደብቅ ችግሯን በመናገር እኔ ከእመቤቷ የኮበለልኩ ኮብላይ ነኝ አለች። ኤሎሂም አጋር በጥፋቷ መጸጸቷን ስላየ የሚጠቅማትን የሕይወት መመሪያ በመስጠት ባርኮ ወደ እመቤቷ መለሳት። አጋር እንደ ቀድሞዋ በትህትና እንድታገለግል መመሪያ ሰጣት። አጋር ኤል ሮኢን ካየች በኋላ ሙሉ ለውጥ በሕይወቷ አገኘች። እውነተኛ ንስሐ በመግባት እስማኤል ተወልዶ ወጣት እስከሚሆንበት ጊዜ በአብርሃም ቤት በታማኝነት እመቤቷን አገለገለች።

ኤልሮኢ (אל ראי) ከሚለው ስም ጋር በተያያዘ በሕወታችን የምንማረው ብዙ ቁም ነገር አለ። __የመጀመሪያው__ ሣራ ጌታ የሰጣትን ተስፋ መጠበቅ አቅቷት ባሏን ለሠራተኛዋ አሳልፋ መስጠቷ ትልቅ ውድቀትን በቤተሰቧና በምድር ላይ ማምጣቷ ነው። በተጨማሪም ሣራ በዚህ ድርጊቷ የኤሎሂምን ጊዜ በመቅደሟ ፈጣሪን ማሳዘኗ ሌላው ውድቀቷ ነው። ሌላው ደግሞ አብራምንና አጋርን በሰላም ከሚኖሩበት ሕይወት አውጥታ እንዲትገበዘበዙ ማድረጓ ነው። እንግዲህ ሰው አንድ ጊዜ ከጌታ ሐሳብ ሲወጣ በጣም ብዙ ጥፋቶችን በሕወቱና በዘሩ ላይ እንደሚያመጣ ከዚህ ታሪክ እናያለን።

__ሁለተኛው__ ነጥብ ደግሞ ከአጋር የምንማረው ነው። አጋር የቤት ሠራተኛና ባሪያ ሆና እያለች፤ እመቤቷ አምናት ልጅ ብትወልድ የእኔ ማለት ነው ብላ ባሏን በሰጠቻት ጊዜ፤ የባህርይዋ

መቀያየርና እመቤቷን ማቃለሏ ነው። ብዙ ጊዜ ኤሎሂም ሰዎችን ተጠቅሞ ሰዎችን ይባርካል። በሕይወታቸው ይሆናል ብለው ካላሰቡት ደረጃ ከመቅጽበት ያሸጋግራቸዋል። ታዲያ ይህን በሚያደርግበት ጊዜ የተደረገላቸው ሰዎች መነሻቸውንና ጌታ የተጠቀመባቸውን ሰዎች ማቃለልና መናቅ ይጀምራሉ። ይህ ችግር ብዙውን ጊዜ በእኛ ኅብረተሰብ የተለመደና ታላቅ እርግማንን በምድራችን ላይ ያመጣ ጉዳይ ነው። ምናልባትም ለብዙዎቻችን ሙሉ ለሙሉ ያልመበረከ ታላቁ እንቅፋት ይህ ይመስለኛል። ኤሎሂም የሰውን ልብና አካሄድ ይመረምራል። ስለዚህ እንደ አጋር ሰው ጥፋቱን እስኪረዳ ድረስ የሕይወት መመሪያና በረከት ከመስጠት ይቆጠባል። የአጋር ትዕቢት ያለ ጊዜውና ያለስፍራው መኮብለልና መቅበዝበዝን በሕይወቷ እንደፈጠረ ሁሉ፤ __የጌታንና የሰዎችን ውለታ መርሳት ከጀመርን፤ ዘመናችን ሁሉ የመቅበዝበዝና የመባከን ሕይወት ይሆንብናል። ፍሬ መያዝና መጽነስ በጀመርን ጊዜ አጥብቀን ትሑትና የዋሆች ልንሆን ይገባናል።__

__ሦስተኛው__ ትምህርት ደግሞ አብርሃም የወሰደው ውሳኔ ነው። ምንም እንኳ ሚስቱ ሐሳቡን በታቀርብለትም መታወሻና ጌታ የተናገረውን ተስፋ መጠበቅ ይገባው ነበር። ግን አብርሃም የልጅ ፍላጎቱ በጣም ከፍተኛ ስለነበረና፤ ሁኔታዎችን ሲመለከት ተስፋ የሚሰጡ ስላልነበሩ፤ ከሚስቱ ሐሳብ ጋር ለመስማማት ፈጠነ። ይህን በማድረጉ ለዘር ዘር የሚተላለፍ የጠብ እርግማን ወደ ቤተሰቡ አመጣ። ዛሬ ዓለምን እያስጨነቀ ያለው የአረቦችና የእስራኤላውያን፤ እንዲሁም የምዕራባውያን ጦርነት የተጀመረው የዚያን ጊዜ በተፈጠረ የቤተሰብ ቀውስ ስለመሆኑ ጥርጥር የለንም።

__አራተኛውና__ ዋናው ነገር ደግሞ የጌታ ምህረትና ፍቅር ነው። ጌታ ለኮብላዩአና ለአመጸኛዋ አጋር በመራራት መገለጡ ነው። የሰውን ጓዳ አይቶ የሚያዝን አምላክ በመሆኑ፤ ሰዎች እን

ደሚያዩና ዝቅ አድርገው ባሪያ ነሽ እንደሚሏት አለማየቱ አስደና ቂውን ፍቅሩን ያስረዳል። አምላክ ሆኖ ሳለ በምድረ በዳ ለምትቅበዘበዘው ኮብላይ በመገለጽ ማጽናናቱና የሕይወት መመሪያ መስጠቱ የሚያስገርም ርህራሄ ነው። <u>እናስታውስ ለእመቤቷ አይደለም የተገለጠው፤ ለባሪያዋ ነው፤</u> ዛሬም ሰዎች የተለያየ ስም ሰጥተዋችሁ በተስፋ መቁረጥ ውስጥ የምትገኙ ካላችሁ ኤል ሮኢ (אל ראי) እናንተንም ያያል። ይረዳችኋል ያግዛችኋል። ስሙ ለዘላለም የተባረከና የተመሰገነ ይሁን። ሌላው ደግሞ ጌታ የእንደዚህ አምላክ ብመሆኑ ለአብርሃም ሁለተኛ ዕድል በመስጠት ልጁን እስማኤልን በቤቱ እንዲያድግ ማድረጉና እርቅ በቤቱ እንዲመጣ ማድረጉ ነው። እ ሃሌ ሉያ! ወገኖቼ ይህ አምላክ አሁንም በሥራ ላይ ነው። ፍቅሩና ምህረቱ ሁልጊዜ ከልጆቹ ጋር አለ። ይሠራል ይታደጋል ይለውጣል። አሜን።

ኤል ሮኢ (אל ראי) በእምነት ሲጠራ

- ግራ ለተጋባንበት ጉዳይ ሁሉ ተገልጦ መመሪያ ይሰጣል።
- ለዐይናችን በተሰወረው ነገር ላይ ብርሃንን በማብራት ይገልጥልናል።
- ብቸኝነት ለሚያጠቃው ሕይወታችን ኤል ሮኢ (אל ראי) ጓደኛ በመሆን ይጠጋጋናል። አብሮንም በመሆን ይረዳል።
- የሰውን ፊትና ደረጃ አይቶ ሳያዳላ ለሁሉም በቅን ይፈርዳል።
- ለኮበለለ ሰው ዳግም ዕድልን በመስጠት በፍቅር ወደ ቤቱ ይመልሳል።

ይህን መጽሐፍ በሚያነቡበት ጊዜ የኤልሮኢ (אל ראי) መገለጥና በረከት እንዲበራልዎ ጸሎቴ ነው።

መ. ኤል ዖላም (אל עולם) (Everlasting God or God of Everlasting time)

ኤል ዖላም (אל עולם) ለዘላለም የሚኖር፣ ጊዜና ሁኔታ የማይወስነው፣ ጅማሬና ፍጻሜ የሌለው አምላክ ማለት ነው። ዘፍ 21፥33። በዚህ ስም ለመጀመሪያ የተገለጸው ለአብርሃም ነው። ሁላችንም እንደምናውቀው፤ ኤሎሂም አብርሃምን ከዘመዶቹ ለይቶ የጠራው የዓለምን ሕዝብ በእርሱ አማካኝነት ለመባረክ ነው። በረከቱ ምድራዊና ሰማያዊ ነው። አማኞች ይህ ምስጢር በትክክል ሊገባንና ልንረዳው ያስፈልጋል። ምክንያቱም በረከትን ልንለቅና ልናስር ሥልጣን የተሰጠን ለእኛ ስለሆነ ነው።

> "የመንግሥተ ሰማያትንም መክፈቻዎች እሰጥሃለሁ፤ በምድር የምታስረው ሁሉ በሰማያት የታሰረ ይሆናል፥ በምድርም የምትፈታው ሁሉ በሰማያት የተፈታ ይሆናል።"
> ማቴዎስ 16፥19

የአብርሃምን ዘር በመባረክ በረከትንና ፈውስን ለአገርና ለቤተሰብ ማምጣት እንችላለን። ምክንያቱም የሚባርኩህን እባርካለሁ ብሎ የዘላለም ቃል ኪዳን ለአብርሃም ሰጥቶታልና ነው። ዘፍ.12 የኤሎሂም እውነተኛ ስሙ ለአብርሃምና ለዘሩ በመጀመሪያ መገለጡ የጌታን ዘላለማዊ ዕቅድ ለፍጥረት ለማስታወቅ ነው። እንግዲህ ከዚህ የምንረዳው በአብርሃም ዘር ውስጥ ታላቅ የበረከትና የፈውስ ምንጭ ማስቀመጡን ነው። በረከቱ ደግሞ ዘላለማዊ እንጂ ጊዜያዊ አለመሆኑን ጨምሮ ያስገነዝበናል። ማለትም በብሉይ ኪዳን ጊዜ ብቻ ሠርቶ በአዲስ ኪዳን የሚቆም አለመሆኑን ነው ።

አብርሃም የአምላክን ስም በሚገባ ያወቀና የተረዳ በመሆኑ ለዘር ዘሩ ሁሉ ይኸን ስም በትክክል አስተላልፏል። ለምሳሌ የአብርሃም ልጅ ዳዊት የኤሎሂምን ስም በዘመኑ ሁሉ በመጥራት አንበሳና ድብ አሸንፎበታል፤ ጎልያድን ዘርሮበታል፤ በጦርነት ድል አድርጎበታል፤ ጸሎቱም ተመልሶለታል። ስለዚህም ነው እንዲህ በማለት የዘመረው፤

"አቤቱ፥ አንተ ለትውልድ ሁሉ መጠጊያ ሆንህልን።
ተራሮች ሳይወለዱ፥ ምድርም ዓለምም ሳይሠሩ፥ ከዘላለም
እስከ ዘላለም ድረስ አንተ ነህ።" መዝሙር 90፥1-2

እንደገናም በመዝሙር 93

"ያህዌ ነገሠ፥ ክብርንም ለበሰ ያህዌ ኃይልን ለበሰ፥ ታጠቀም ዓለምን እንዳትናወጥ አጸናት። ዙፋንህ ከጥንት ጀምሮ የተዘጋጀ ነው፥ አንተም ከዘላለም ነህ። አቤቱ፥ ወንዞች ከፍ ከፍ አደረጉ፥ ወንዞች ቃሎቻቸውን ከፍ ከፍ አደረጉ። ከብዙ ውኆች ድምፅ ከባሕርም ታላቅ ሞገድ ይልቅ ያህዌ በከፍታው ድንቅ ነው። ምስክርህ እጅግ የታመነ ነው አቤቱ ያህዌ ፥ እስከ ረጅም ዘመን ድረስ ለቤትህ ቅድስና ይገባል" ይላል።

ነቢዩ ኢሳያስም ስለዘላለማዊው አምላክ ሲናገር እንዲህ ይላል፡-"ጌታ ያህዌ የዘላለም አምባ ነውና ለዘላለም በያህዌ ታመኑ።" 26፥4 በማለት ታላቅ ስሙን ያስገነዝበናል። ስለ ኤል ያላም (אל עולם) መጽሐፍ ቅዱሳችን ብዙ ይላል፤ ይሁንና የስሙን ማብራሪያ በመግቢያየ ላይ እንደጠቀስኩት ሁሉ፤ ዋናውን የስሙን ትርጉም ለማወቅ እስከዚህ የገለጽኩት በቂ ይመስለኛል። ስለዚህ ወደሚቀጥለው ስም ከመሄዴ በፊት ስለ ኤል ያላም (אל עולם) ዋና ዋና አሳቦችን በመድገም ላጠቃልል።

- ኤል ያላም (אל עולם) በዘመናት የማይወሰን ታላቅ አምላክ መሆኑን አውቆ በእምነት ስሙን በመጥራት አሸናፊ መሆን
- ኤል ያላም (אל עולם) ዛሬም በጥንቱ ታላቅ ክንዱ እንደሚሠራና እንደሚያድን ማመን
- ኤል ያላም (אל עולם) መጀመሪያና መጨረሻ የሌለው ፈጣሪ መሆኑን ተረድቶ ለታላቅነቱ መገዛት
- ኤል ያላም (אל עולם) በዘመናት ለሚፈጠሩት ቀውሶች ብቸኛ መፍትሄ ሰጭ መሆኑን ተረድቶ በጾምና በጸሎት ወደዙፋኑ ማዘውተር ተገቢ ነው።

ኤል ያላም (אל עולם) በዘላለማዊ ፍቅሩ ዘር ዘራችንን ሁሉ ይባርከልን። አሜን።

ሠ. ኤል ብሪት (אל ברית) (God of the Covenant)

ኤል ብሪት (אל ברית) የሚለው ትርጉም በራሱ የማለ የቃል ኪዳን አምላክ፤ የማይከዳ ታማኝ፤ ለጠላት አሳልፎ የማይሰጥ ረዳት፤ በማንኛውም ሁኔታ ሳይለወጥ በአብሮነት የሚኖር፤ በሕያውና ዘላለማዊ መሃላ የጸና፤ የማይነቃነቅ አምላክ የሚለውን አሳብ ይይዛል። በዚህ ስም ለመጀመሪያ ጊዜ የተገለጠው ለአባታችን ለአብርሃም ነው ። አብርሃም በሞሪያም ተራራ ልጁን ይስሐቅን ሰዋ ተብሎ በታዘዘ ጊዜ፤ ሳይጠራጠር ልጁን ለመሰዋት አቀረበ። ፈጣሪ የአብርሃምን ታዛዥነትና እውነተኛነት ሲያይ በማይለወጥ መሃላ ቃልኪዳኑን በማደስ በእፀ ሳቤቅ የታሰረ በግን አሳየው። በዚኑ መታረድ የደም ቃልኪዳን በመግባት በራሱ በመማል ለአብርሃምና ለዘሩ ዘላለማዊ ኪዳን ገባለት። ይህ ቃል ኪዳን እስከዛሬ ድረስ ሕያው ሆኖ እስራኤላውያንን እየባረከና

ፀሐይ ይኖራል። ለዘላለም እንደ ጨረቃ ይጸናል
ምስክርነቱ በሰማይ የታመነ ነው።" ዳዊት 89 ፥ 34-37

ዳዊትም የቃልኪዳኑን ታላቅነት ሲገልጽ በመዝሙር 119 ቁጥር 89-90

"አቤቱ፥ ቃልህ በሰማይ ለዘላለም ይኖራል። እውነትህ
ለልጅ ልጅ ናት ምድርን መሠረትሃት እርስዋም
ትኖራለች።" ይላል።

ቃልኪዳን በእስራኤላውያንም ሆነ በመካከለኛው ምስራቅ በሚኖሩ ሕዝቦች ዘንድ ታላቅ ቦታ የሚይዝና አብዛኛውን ጊዜ በደም የሚደረግ መሃላ ነው። ደም የሕይወት ምልክት በመሆኑ ከሞት በስተቀር የሚለውጠው ኃይል የለም። ኤሎሂም(אלוהים) ሕዝቡ ደምን እንዳይበላ አዝዟል።

"ከእስራኤልም ልጆች ወይም በመካከላቸው ከሚኖሩ
እንግዶች ማናቸውም ሰው ደም ቢበላ፥ ደም በሚበላው
በዚያ ሰው ላይ ፊቴን አከብድበታለሁ፥ ያንንም ሰው
ከሕዝቡ ለይቼ አጠፋዋለሁ። " ዘሌዋውያን 17፥ 10

" ስለዚህ የእስራኤልን ልጆች። ከእናንተ ማንም ደምን
አይበላም፥ በመካከላችሁም ከሚኖሩ እንግዶች ማንም
ደምን አይበላም አልሁ።" ዘሌዋውያን 17፥ 12

"የሥጋ ሁሉ ሕይወትና ደሙ አንድ ነውና ስለዚህ
ለእስራኤል ልጆች። የሥጋ ሁሉ ሕይወት ደሙ ነውና
የሥጋውን ሁሉ ደም አትብሉ የሚበላውም ሁሉ ተለይቶ
ይጥፋ አልኋቸው።" ዘሌዋውያን 17፥ 14

ኤል ብሪት (אל ברית) ከሕዝቡ ወይም ከእኛ ጋር ቃል ኪዳን የገባው በልጁ በኄታችንንና በመድሃኒታችን በእየሱስ (የሹዓ) ክቡር ደም አማካኝነት ነው። ስለዚህም ቃልኪዳኑና ፍቅሩ ዘላለማዊ ስለሆነ ለዘላለም እየተቤዠ ይኖራል።

"ነውር የሌለው ሆኖ በዘላለም መንፈስ ራሱን ለኤሎሂም ያቀረበ <u>የክርስቶስ ደም</u> እንዴት ይልቅ ሕያውን ኤሎሂምን ልታመልኩ ከሞተ ሥራ ሕሊናችሁን ያነጻ ይሆን?" ዕብራውያን 9፥14

"ከአባቶቻችሁ ከወረሳችሁት ከከንቱ ኑሮአችሁ በሚያልፍ ነገር በብር ወይም በወርቅ ሳይሆን፥ ነውርና እደፍ እንደ ሌለው <u>እንደ በግ ደም በክቡር የክርስቶስ (የመሺያኽ) ደም</u> እንደ ተዋጃችሁ ታውቃላችሁ። 1ኛ ጴጥሮስ 1፥18-19

ሃሌ ሉያ ይህ ደም ዛሬም ሕያው ስለሆነ በታላቅነትና በክቡርነት ልጆቹን ያግዛል። ይታደጋል። አሜን። ቃል ኪዳንን በተመለከተ ከዚህ ቀደም የጻፍኳቸውን "የጋብቻ ሕይወትና" "ከሥርግ ማግስት" የተባሉትን መጻሕፍቶች ማንበቡ ይጥቅማል።

ከኤል ብሪት (אל ברית) ለግል ሕይወታችን ልንማር የሚገባው፥

- ኤል ብሪት (אל ברית) የቃል ኪዳን አምላክ በመሆኑ ቃሉን ሁልጊዜ የሚጠብቅ መሆኑን በመረዳት ከቃሉ ጋር መጣበቅን
- አማኝ የዘላለም መሃላ የተገባለት ታላቅ ሕዝብ መሆኑን አውቆ ያለ ተስፋ መቁረጥ በእምነቱ ጸንቶ መራመድን
- መሃላ ከዘር ወደ ዘር የሚተላለፍ መሆኑን ተገንዝበ በታማኝነት ከፈጣሪ ጋር የገባነውን ቃል ኪዳን መጠበቅንና፤ ለቤ

ተሰቦቻችንና ለምድራችን በረከትን ማስተላለፍን እንማራለን።

"አሁንም ቃሌን በእውነት ብትሰሙ ኪዳኔንም ብትጠብቁ፥ ምድር ሁሉ የእኔ ናትና ከአሕዛብ ሁሉ የተመረጠ ርስት ትሆኑልኛላችሁ።" ዘጸአት 19፥5

ረ. ኤል ጊቦር (אל גיבור) -Mighty God or God the Warrior

ኤል ጊቦር (אל גיבור) የኤሎሂም ሌላው ስሙ ሲሆን ትርጉሙም፥ ተዋጊ፤ የሠራዊት አለቃና ጌታ፣ ኃይል ወደር የማይገኝለት ኃይለኛ፣ ብርታውን አሸናፊ፤ የማንም ስርዓት የማያስፈልገው፤ በበላይነት ተከብሮና ታፍሮ የሚኖር ጌታ፤ ማለት ነው። ነቢዩ ኢሳይያስ በዘጠነኛው ምዕራፍ በቁጥር ስድስት ላይ እንዲህ እያለ ታላቅ ስሙን ይገልጽልናል፥

"ሕፃን ተወልዶልናልና፥ ወንድ ልጅም ተሰጥቶናልና አለቅነትም በጫንቃው ላይ ይሆናል ስሙም ድንቅ መካር፥ ኃያል አምላክ፥ የዘላለም አባት፥ የሰላም አለቃ ተብሎ ይጠራል።"

እስራኤላውያን ይህን ስም በመጠቀም ከአብርሃም ጀምሮ በብዙ ጦርነቶች ተሳትፈው አሸናፊዎች እንደሆኑ መጽሐፍ ቅዱሳችን በሰፊው ያስተምረናል። አሁንም በአሸናፊነት ይኖራሉ። ለምሳሌ ያህል ፈርዖንንና ሠራዊቱን ተዋግቶ ሕዝቡን ለዘላለም ነጻ ያወጣ ይህ ስም ነው። ስለዚህ ነው ሚሪያም ከበሮዋን ይዛ እንዲህ ብላ የተቀኘችው "ያህዌ ተዋጊ ነው፥ ስሙም ያህዌ ነው፥" ያለችው። ዘጸአት 15፥3።

ስለዚህ ስም ብዙ ነቢያትና ካህናት ተናግረዋል። ጥቂቶችን ከዚህ በታች እስፍራቸዋለሁ።

ሙሴ — በዘዳግም 10፥16-17 – "እንግዲህ አምላካችሁ ያሕዌ የአማልክት አምላክ የጌቶችም ጌታ፥ ታላቅ አምላክ ኃያልም የሚያስፈራም፥ በፍርድ የማያደላ፥ መማለጃም የማይቀበል ነውና እናንተ የልባችሁን ሸለፈት ግረዙ፥ ከእንግዲህ ወዲህም አንገተ ደንዳና አትሁኑ።"

ነህምያ — በ 9፥32 – "አሁንም አምላካችን ሆይ፥ ቃል ኪዳንንና ምሕረትን የምትጠብቅ ታላቅና ኃያል የተፈራኸውም አምላክ ሆይ..."

ኢሳይያስ — በ 10፥21 –"የያዕቆብም ቅሬታ ወደ ኃያል አምላክ ይመለሳሉ።"

ኤርምያስ — በ 32፥18 –"ለብዙ ሺህ ምሕረት ታደርጋለህ፥ የአባቶችንም በደል ከእነርሱ በኋላ በልጆቻቸው ብብት ትመልሳለህ ስምህ ታላቅና ኃያል አምላክ የሠራዊት ጌታ ያህዌ ነው።"

ሶፎንያስ — በ 3፥17 – "አምላክሽ ያህዌ በመካከልሽ ታዳጊ ኃያል ነው በደስታ በአንቺ ደስ ይለዋል፥ በፍቅሩም ያርፋል፤ በእልልታም በአንቺ ደስ ይለዋል ይባላል።

በተጨማሪም ታላላቅ የእምነት ጀግኖችን ስንመለከት ኤል ጊቦርን (אל גבור) በመጥራት በአሸናፊነት አልፈዋል። ለምሳሌ ኢያሱ አማሌቅን፣ ጌዲዮን ምድያማውያንን፣ ዳዊት ጎልያድን፣ ሕዝቅያስ አሦራውያንን ፣ ኢዮሳፍጥ አሞናውያንንና ሞዓብን

ተዋግተው ያሸነፉት በዚህ ታላቅ ስም አማካኝነት ነው። ዕብራውያን 11 ቢነበብ ይህን እውነት ያስጨብጠናል።

በአዲስ ኪዳንም ላለን አማኞች እንዋጋበትና እናሸንፍበት ዘንድ የተሰጠን ስም ኤል ጊቦር (אל גבור) እየሱስ ወይም የሹዓ ይባላል። በዚህ ስም የአጋንንትንና የሰይጣንን ኃይል እናፈራርስበታለን። ሰዎችን በኤል ጊቦር (אל גבור) ከተለያዩ እስራቶችና ቀንበሮች ነጻ እናወጣበታለን። እርግማንንና ድህነትን፤ በሽታንና ደዌን እናስለቅቅበታለን። ሰዎችን ከጨለማ ወደ ብርሃን ፣ ከሞት ወደ ሕይወት እናሻግርበታለን። የዘላለምን ሕይወት እንዲወርሱ ሰማያዊ ዜጋ እናደርጋቸዋለን።

"የሚያምኑትንም እነዚህ ምልክቶች ይከተሉአቸዋል፤ በስሜ አጋንንትን ያወጣሉ፤ በአዲስ ቋንቋ ይናገራሉ፤ እባቦችን ይይዛሉ፥ "ማርቆስ 16፥17

"እኔ መረጥኋችሁ እንጂ እናንተ አልመረጣችሁኝም፤ አብም በስሜ የምትለምኑትን ሁሉ እንዲሰጣችሁ፥ ልትሄዱና ፍሬ ልታፈሩ ፍሬአችሁም ሊኖር ሾምኋችሁ።"
ዮሐንስ15፥16

"ማናቸውንም ነገር በስሜ ብትለምኑ እኔ አደርገዋለሁ።"
ዮሐንስ14፥14

"በዚያን ቀንም ከእኔ አንዳች አትለምኑም። እውነት እውነት እላችኋለሁ፥ አብ በስሜ የምትለምኑትን ሁሉ ይሰጣችኋል።" ዮሐንስ16፥23

"እስከ አሁን በስሜ ምንም አልለመናችሁም፤ ደስታችሁ ፍጹም እንዲሆን ለምኑ ትቀበሉማላችሁ።" ዮሐንስ 16፥24

ሐዋርያው ጳውሎስ ስለዚህ ታላቅ ስም በፊልጵስዩስ 2፥9-11

"በዚህ ምክንያት ደግሞ ኤሎሂም ያለ ልክ ከፍ ከፍ አደረገው፥ ከስምም ሁሉ በላይ ያለውን ስም ሰጠው፤ ይህም በሰማይና በምድር ከምድርም በታች ያሉት ሁሉ በኢየሱስ ስም ይንበረከኩ ዘንድ፥መላስም ሁሉ ለኤሎሂም አብ ክብር ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ እንደ ሆነ ይመሰክር ዘንድ ነው።"

እንግዲህ በአዲስ ኪዳን ኤል ጊቦር (אל גבור) ተብሎ የተጠራው የይሁዳ አንበሳ የሆነው ኢየሱስ የሹዓ ስለሆነ በስሙ ኃይል የርኩሳን መናፍስትን ኃይላት ሁሉ እናንበረክካለን። አሜን ይንበረከኩሉ።

"መጋደላችን ከደምና ከሥጋ ጋር አይደለምና፥ ከአለቆችና ከሥልጣናት ጋር ከዚህም ከጨለማ ዓለም ገዦች ጋር በሰማያዊም ስፍራ ካለ ከክፋት መንፈሳውያን ሠራዊት ጋር ነው እንጂ።" ኤፌሶን 6፥12

እንግዲህ አማኝ በስሙ እንድታሸንፍ ታላቅ ሥልጣን ተሰጥቶ ሃልና፤ በኢየሱስ ስም ተዋጋና አሸንፈህ ውረስ ። አሜን።

"ለተቀበሉት ሁሉ ግን፥ በስሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የኤሎሂም ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው፤

እነርሱም ከኤሎሂም ተወለዱ እንጂ ከደም ወይም ከሥጋ ፈቃድ ወይም ከወንድ ፈቃድ አልተወለዱም።" ዮሐንስ 1፥12-13

ሰ. ኤል ዔልዮን (אל עליון)The Most High God

ኤል (אל)-(Omnipotent-Mighty, Powerful) ኤል (אל) የሚለው ቃል፤ ግርማውንና ኃይሉን የሚገልጽ ሲሆን፤ በመ ጀመሪያም፥ ቋንቋዎች በዕብራይስጥ፣ በዐርማይክና በዐረብኛ ተመሳሳይ ትርጉም እንዳላቸው ቀደም ብየ ገልጫለሁ። በመካከለኛው ምስራቅ በሚኖሩ ሕዝቦች ሁሉ ለአምላካቸው የሚሰጡት መጠሪያ እንደሆነ በሰፊው በመግቢያየ ላይ አብራርቻለሁ። ይሁንና በዘጸአት መጽሐፍ እንደምንረዳው እኛ የምናመልከው ፈጣሪ ከሌሎች አማልክት ጋር የማይወዳደር መሆኑን በግልጽ እንረዳለን።

"ስሙ ቀናተኛ የሆነ ያህዌ ቅንዓት ያለው አምላክ ነውና ለሌላ አምላክ አትስገድ።" ዘጸአት 34፥14

በዘዳግም 3፥24 ላይም ተጨማሪ መረጃ እናገኛለን።

"ጌታ ያህዌ ሆይ፥ ታላቅነትህን የጸናችውንም እጅህን ለእኔ ለባሪያህ ማሳየት ጀምረሃል በሰማይና በምድርም እንደ ሥራህ እንደ ኃይልህም ይሠራ ዘንድ የሚችል አምላክ ማን ነው?" በማለት ሙሴ ይጠይቃል።

ዔልዮን(עליון) ማለት ደግሞ ከፍ ያለ ፤ከሁሉም በላይ የሆነ ፤ መኖሪያው ጽርሃ አርያም የሆነ፤ ከሰማያት በላይ ዙፋኑን የዘረጋ፤

በክፍታ የሚኖር፣ በአንድነትና በሦስትነት ተከብሮ የሚኖር፣ መለኮታዊ ክብርን የተሞላ ፈጣሪ መሆኑን ያሳየናል። በዘዳግም 6፥4-5 ይህን እውነት እንረዳለን።

"እስራኤል ሆይ፥ ስማ አምላካችን ኤሎሂም
(אלוהים) አንድ ኤሎሂም (אלוהים)
ነው። አንተም አምላክህን ኤሎሂምን
(אלוהים) በፍጹም ልብህ በፍጹምም ነፍስህ
በፍጹምም ኃይልህ ውደድ።"

በማለት በፍጹም ሁለንተናን በመስጠት የሚመለክና የሚሰገድለት ፈጣሪ እንደሆነ ያስታውቀናል። **ኤል ዒልዮን** (אל עליון) **የሚለውን ስም ታሪካዊ አመጣጡን ስንመለከተው፥**

ለመጀመሪያ ጊዜ ይህ ስም የተገለጸው በዘፍጥረት 14 ላይ ነው። ኤሎሂም (אלוהים) አብራም የተባለውን ሰው ዑር ወይም ባሁኑ ሰዓት ኢራቅና ኢራን እየተባሉ ከሚጠሩት አገሮች ለኤሎሂም ሥራ እንዲለይ ከዘመዶቹ መካከል ለይቶ ጠራው። አብራም ኤሎሂም (אלוהים) እንደተናገረው ሲወጣ ያልተባለውን የወንድሙን ልጅ ሎጥን አስከትሎ ጉዞ ጀመረ። ዘፍጥረት 12

አብራምና ሎጥ ለጥቂት ዓመታት አብረው ከተጓዙ በኋላ፤ በከብቶቻቸው ግጦሽ መሬት መጥበብ ምክንያት እረኞቻቸው ጠብ ጫሩ። በዚህ ጊዜ አብራም ሎጥን ጠርቶ በኤሎሂም (אלוהים) በረከት እርስ በእርሳችን ልንጣላ አይገባንም። ምድራቱ ሰፊ ናትና የፈለከውን ምረጥና በሰላም እንለያይ በማለት

ምርጫውን ለሎጥ ሰጠው። ሎጥ ለምለምና ውኃ የበዛበትን የዮርዳኖስን ማዶ በመምረጥ ተለይቶ ሄደ። ዘፍጥረት 13፥5-13። ሎጥ የኤሎሂምን(אלוהים) ፈቃድ ሳይጠይቅ በማየት ብቻ በሥጋው ወሰኖ ስለሄደ ክፉና ጨካኝ ከሆኑት ከሰዶምና ገሞራ ሕዝቦች ጋር ተቀላቀለ። የዮርዳኖስ መሬት መልካም ቢመስልም፤ ጌታ ስለማይመለከበት ለጥፋት የተዘጋጀ የሞት ምድር ሆነበት።

አብራም ግን ምንም ደረቅ ቢሆን ከጌታ ጋር በከነዓን መቀመጥን መረጠ። በከነዓን በጌታ ፈቃድ ውስጥ መቀመጡ ኤል ዒልዮንን (אל עליון) በሚገባ እንዲያውቀው መንገድ ጠረገለት። በዚያን ወቅት በመካከለኛው ምስራቅ የሚኖሩ ሕዝቦች በትንንሽ አገሮች ተከፋፍለው በተለያዩ ነገሥታት ይገዙ ነበር። ይሁን እንጂ ሎዶጎር የሚባለው የኢላም ንጉሥ ብርቱ ስለነበረ፤ አምስት ነገሥታትን እያስገበረ ሜሶፖታምያ በሚባል ግዛት የንጉሦች ንጉሥ በመሆን ነግሦ ነበር። ነገር ግን ከጥቂት ዓመታት በኋላ አምስቱ ነገሥታት አንገብርም በማለት አመጹ። በዚህ ጊዜ ሎዶጎር በታላቅ ቁጣ በመነሣት ከሌሎች ወዳጆቹ ጋር በመተባበር አመጸኛ ነገሥታቶችን በታላቅ አመታት በመምታት ሎጥንና ቤተሰቡን ጨምሮ ምርኮኛ አድርጎ ወሰዳቸው። ዘፍጥረት 14፥1-12

አብራም የወንድሙን ልጅ የሎጥንና የቤተሰቡን በጠላት መማረክ በሰማ ጊዜ፤ ይታደገው ዘንድ በቤቱ የተወለዱትን ሦስት መቶ አሥራ ስምንት ብላቴኖቹን ይዞ ኃይለኛ ነን የሚሉትን አምስት ነገሥታት ለመዋጋት ዘመተ። ከአብርሃም በፊት ኤል ዒልዮን (אל עליון) ቀድሞት ስለወጣ፤ አብርሃም ነገሥታቱን አሸንፎ ሎጥንና ቤተሰቡን እንዲሁም ምርኮውን አስመልሶ በድል ተመለሰ። በዚህ ጊዜ የሰዶምና የሳሌም ነገሥታት ሲቀበሉት በመንገድ ተገናኙት። ዘፍጥረት 14፥13-17

መልከ ጼዴቅ የሚባለው የሳሌም ንጉሥ ከብዙ ስጦታና ስንቅ ጋር አብራምን ተገናኘው። ጠላቶችህን በእጅህ አሳልፎ የሰጠህ ኤል ዔልዮን (אל עליון) ለዘላለም ይባረክ በማለት ባረከው። አብራምም መልከ ጼዴቅ ንጉሥ ብቻ ሳይሆን ካህን መሆኑን ስለተረዳ፤ ከምርኮው ሁሉ አስራትን ሰጠው። የዕብራውያን ጸሐፊ እንደሚነግረን በብሉይ ኪዳን የተገለጸው እየሱስ እንደነበረ ያረጋግጣል። ሙሉን አሳብ ለመጨበጥ ዕብራውያን 7ን ማንበብ ይጠቅማል።

"የሳሌም ንጉሥና የልዑል ኤሎሂም ካህን የሆነ ይህ መልከ ጼዴቅ አብርሃም ነገሥታትን ገድሎ ሲመለስ ከእርሱ ጋር ተገናኝቶ ባረከው፤ለእርሱም ደግሞ አብርሃም ከሁሉ አስራትን አካፈለው። የስሙም ትርጓሜ በመጀመሪያ የጽድቅ ንጉሥ ነው፤ ኋላም ደግሞ የሳሌም ንጉሥ ማለት የሰላም ንጉሥ ነው።አባትና እናት የትውልድም ቁጥር የሉትም፤ ለዘመኑም ጥንት ለሕይወቱም ፍጻሜ የለውም፤ ዳሩ ግን በኤሎሂም ልጅ ተመስሎ ለዘላለም ካህን ሆኖ ይኖራል።" ዕብራውያን 7፥1-3

ዳዊትም በመዝሙር 110፥1-7 መልከ ጼዴቅ የዘላለም ካህን መሆኑን አረጋግጦልናል። ያለ ጌታ እየሱስ የሰላምና የጽድቅ ንጉሥና ካህን ስሌለ ዳዊት ትንቢታዊ በሆነው መዝሙር መሲሁን አስቀድሞ አየ።

በዚህ አጋጣሚ አብራም ለዚህ ካህን ካገኘው ሁሉ በፈቃዱ አስራትን ሰጠው። አስራት ከሕግ በፊት ኤሎሂም (אלוהים) ልጆቹን ለመባረክና ታዛዥነታቸውን ለማወቅ የደነገገው መመሪያ እንደሆነ እንገነዘባለን። አስራት ዘር ስለሆነ አይበላም ። አስራት

ከተበላ እርግማንንና ድህነትን ወደ ዘርና ትውልድ ያመጣል። አስራትን በመስጠት የሰላም፣ የጤና፣ የሃብት፣ የመልካም ቤተሰብና የሞገስ በረከት ይተላለፍ፡ በታል። በየአብያተ ክርስቲያናት በታማኝነት ሊሰጥ የሚገባው የአማኝ ግዴታ ነው። ጌታን እወዳለሁ የሚል ሁሉ ሃብታም ሆነ ድሃ፤ ወደ ጌታ ጎተራ ማስገባት ይጠበቅበታል። ሚልክያስ 3፥7- 12

ሁለተኛው ንጉሥ አብራምን የተቀበለው የሰዶም ንጉሥ ባላ ነበር። ይህ ንጉሥ አብራም ጠላቶቹን አሸንፎለት ምርኮውን ስላስመለሰለት፤ ስጦታ ከማበርከት ፈንታ ከአብራም ጋር የሃብት ድርድር ጀመረ። አብራም ታላቅ የእምነት ሰው ስለሆነ፤ የኤል ዔልዮንን (אל עליון) ስም በመጥራት ክንተ የጫማ ማሰሪያ ገመድ እንኳ አልወስድም፤ የፈለከውን ሁሉ ውሰድ። ሃብቴና በረከቴ ከላይ ከፈጣሪየ ነው በማለት ሁሉን ተወለት።

በሳሌምና በሰዶም ንጉሥ የምናየው ትልቅ ልዩነት ቢኖር፤ የሳሌም ንጉሥ መንፈሳዊ ምስጢርና መመሪያ የገባው ታላቅ መንፈሳዊ ሰው ሲሆን፤ የሰዶም ንጉሥ ግን አሳቡና ትኩረቱ ምድራዊና ሥጋዊ መሆኑ ነበር። ወገኖቼ በአማኝ ሕይወት ውስጥ ሁለቱ ባሕርይዎች የማይቀሩ እውነቶች ናቸው። ሰማያዊውን ከመረጥን የሚያጓጓውንና የሚታየውን ነገር ሁሉ ንቀን ቃሉ የሚለውን ሳንጨምርና ሳንቀንስ መታዘዝና ማክበር ይገባናል። ወይም ደግሞ ከዓለም ጋር እየተስማሙ መኖርና በቅልሉ መግባት ነው እንጂ፤ ከሁለቱ መሆን እንደሚያቻል መገንዘብ ከብሳት ውድቀትና ስህተት ይጠብቀናል። ቃሉም የሚያስተምረን ይኸንን እውነት ነው።

"የምታመልኩትን ዛሬ ምረጡ።" ኢያሱ 24፥15

"ሁለት አሳብ ላለው በመንገዱም ሁሉ ለሚወላውል ለዚያ ሰው ከጌታ ዘንድ አንዳች እንዲያገኝ አይምሰለው።"
ያዕቆብ 1፥7-8

ከኤል ኤልዮን (אל עליון) ምን እንማራለን?

- የኑሮአችን መስራችና አዘጋጅ የበረከታችንም ምንጩ ኤል ኤልዮን (אל עליון) መሆኑን ተረድተን ሙሉ ለሙሉ በእርሱ ላይ መደገፍና መታመን። አብራም ከሰዶም ንጉሥ ምንም ያልተቀበለው የሰው ብልጽግና የትም እንደማያደርሰው ስላወቀ ስጦታውን ተወለት።
- የሰማይና የምድር ፈጣሪና ገዥ በቃሉ አማካኝነት ለሚሰጠን ሁሉ በታማኝነት መታዘዝና መቀበል ታላቅ በረከትን በዘር ዘራችን እንደሚያመጣ ማወቅና፤ እንደ አብራም አስራታችንን ያለምንም ቅድመ ሁኔታ ወደ ጌታ ጎተራ በማስገባት ኤል ኤልዮንን (אל עליון) ማክበር።
- በሚገጥመን ማንኛውም ፈተና በከፍታ ላይ ያለው ኤል ኤልዮን(אל עליון) እንደሚረዳን በማመን በእምነት በፊቱ መቅረብና በጦርነቱ እንደ አብራም አሸናፊ መሆን።
- መዝሙረኛው ዳዊት የጸለየውንና የተለማመደውን እኛም በኑሮአችን ሁሉ በመለማመድ የጸሎት ሕይወታችንን ማዳበርና ከጌታ ጋር መቀራረብን ከዚህ ስም እንማራለን።

"እናንተ ሰማይንና ምድርን ለሠራ ለያህዌ ኤልዮን (אל עליון) የተባረካችሁ ናችሁ።"
መዝሙር 115፥15

"ረዳቴ ሰማይና ምድርን ከሠራ ከያህዌ ኤልዮን (אל עליון) ዘንድ ነው።" መዝሙር 121፥2

"ረድኤታችን ሰማይንና ምድርን በሠራ በያህዌ ኤልዮን (אל עליון) ስም ነው።"
መዝሙር 124፥8

"ሰማይንና ምድርን የሠራ ያህዌ ኤልዮን (אל עליון) ከጽዮን ይባርክህ።"
መዝሙር 134፥3

አሜን ወ አሜን።

3.2 ያህዌ (יהוה) YHWH or LORD

ያህዌ (יהוה) YHWH - ያህዌ በዕብራይስጥ ቋንቋ አጻጻፍ አራት ፊደሎችን ብቻ የያዘ ሲሆን ሙሉ ለሙሉ ስሙ እንዲህ ነው ተብሎ ይጠራል ብሎ መናገር አይቻልም። ምክንያቱም ማንም ፍጡር የስሙን አጠራር ሊረዳ ስላልቻለ ነው። እንደገናም ስሙ ሙሉ እንዲሆን የሚያደርጉ አያያዥ ወይም አናባቢ ፊደሎች (VOWELS) በመካከል ስለሌሉበት ነው። እርግጥ ያህዌ የሚለው ተቀራራቢ ነው ተብሎ ስለሚገመት በተለምዶ ያህዌ እየተባለ ይጠራል። በእንግሊዝኛም ጀሆቫ (JEHOVAH) የሚለው ቃል በትክክል ሊገልጠው ስለማይችል ተቀባይነት የለውም። ምክንያቱም በዕብራይስጥ ቋንቋ "ጀ" የሚል ፊደል የለምና ነው። ስለዚህ ያህዌ (יהוה) YHWH በመባል የተገለጠው የፈጣሪ ስም፦ የሆዋ ምስክር (JEHOVAH WETNESS)